

**ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน**

**A STUDY THE NEEDS OF PARENTS' TOWARD EDUCATION MANAGEMENT
IN SERMPUNYA PUDTAN KINDERGARTEN**

วิทยานิพนธ์

ของ

นางสาววนิดา สีนลอยมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ฉบับเดือนปี 27 ต.ย. 2548

เลขที่ 00197565

เลขที่ 00197565
เลขที่ 00197565
เลขที่ 00197565
เลขที่ 00197565

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา**

พ.ศ. 2547

ISBN 974-373-386-8

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยานิพนธ์ ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล
เสริมปัญญาพุดตาน

โดย นางสาววนิดา สีนลอยมา

สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา
กรรมการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี	เหมทานนท์
กรรมการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีมงคล	เทพเรณู

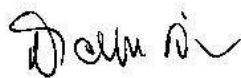
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

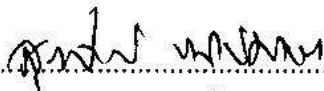
(ดร.สุราษฎร์ เศรษฐบุตร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

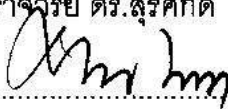
ประธานกรรมการ

(ดร.สายหยุด จำปาทอง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

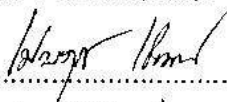
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

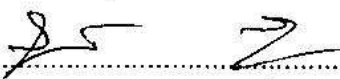
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีมงคล เทพเรณู)

กรรมการ

(ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง)

กรรมการและเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกรณ์ ลิ้มบริบูรณ์)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ศรีมงคล เทพเรณู ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และกราบขอบพระคุณอย่างสูงมาไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์ และคุณสมหมาย สีนลอยมา ที่กรุณาให้คำปรึกษา และแนะนำ แก้ไข เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง

กราบขอบพระคุณ นายปรีชา อรุณสวัสดิ์ ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 นางช่อทิพย์ ภู่อารีย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุทธาราม นางปวีณา พลวิทย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสร้างสรรค์ นางลัดดา อำสอาด ผู้อำนวยการโรงเรียนอยู่เย็นวิทยา และอาจารย์ปรารธนา โอตตปประวงศ์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดโคกขาม ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเพื่อให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยต่อไป

ความสำเร็จของการศึกษานี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา ญาติ พี่น้อง และผู้ร่วมงานของโรงเรียนที่ให้กำลังใจจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นางสาววนิดา สีนลอยมา

ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน

A STUDY THE NEEDS OF PARENTS' TOWARD EDUCATION MANAGEMENT
IN SERMPUNYA PUDTAN KINDERGARTEN

บทคัดย่อ

ของ

นางสาววนิดา สิ้นลอยมา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พ.ศ. 2547

วนิดา ลินลอยมา (2547) ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียน

อนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. คณะกรรมการควบคุม :

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบลมาลา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีมงคล เทพเรณู

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตานโดยรวมและแยกรายด้าน 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการจัดอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม 3) ด้านการบริการนักเรียน 4) ด้านบุคลากร 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนอนุบาล 1 - 3 ในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน จำนวน 135 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของผู้ปกครอง

ผลการวิจัยพบว่า

ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีความต้องการในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการด้านบุคลากรสูงกว่าทุกด้าน รองลงมามีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบริการนักเรียน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่ต้องการให้โรงเรียนจัดคือ เน้นการอ่านออกเขียนได้ควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จัดให้มีกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้านการเรียนคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ และมีการให้กลับบ้านเด็กทุกวัน ลักษณะของครูที่ผู้ปกครองต้องการคือ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียนเป็นอย่างดี ส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ คือ โรงเรียนควรทำรายงานผลการพัฒนาความประพฤติของเด็กให้ผู้ปกครองได้ทราบและมีกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่

A STUDY THE NEEDS OF PARENTS' TOWARD EDUCATION MANAGEMENT
IN SERMPUNYA PUDTAN KINDERGARTEN

AN ABSTRACT
BY
MISS. WANIDA SINLOYMA

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education program in Educational Administration
At Bansomdejchaopraya Rajabhat University
2004

Wanida Sinloyma (2004). A Study the needs of Parents' Toward Education Management in Sermponya Pudtan Kindergarten. Bangkok : School, Bansomdejchaopraya Rajabhat University. Advisors Committee : Associate Professor Dr.Surasak Labmala; Assistant Professor Srimongkol Therprenou; Assistant Professor Manee Hemthanon

The purposes of this research were 1) to study the needs of parents' in education administration and 2) to separate in details : Learning and Teaching Management, Premises Management and Environment, Student Services, Personnel (Teachers), Relationship between School and Parents.

The target population were the parrents of 135 kindergarten 1 – 3 level in Sermponya Kindergarten School. The instrument used for collecting data was a questionnaire Frequency distribution and percentage were used to analyze data, Standard deviation and level of the need of parents.

Result of the research indicated that the parents needed 5 aspects : (1) Personnel (Teachers) was higher than other aspects (2) Learning and Teaching Management (3) Student Services (4) Premises Management (5) Evironment, respectively.

The suggestion from the parents' were concentrating on reading and writing, preparing maturity of physical, emotion, society and intelligent, and experience of computer learning activity, English and homework for student everyday.

Performance of the teacher were good human relationship, excellent in taking care of the students. The other additional suggestions were the expectation that the school ought to report the result of behavior development of the students to the parents and fieldtrip arrangement.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข-ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง-จ
สารบัญ.....	ฉ-ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญแผนภูมิ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
พัฒนาการของเด็กปฐมวัย.....	7
การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย.....	10
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง.....	41
ตอนที่ 2 ความต้องการของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของโรงเรียน เสริมปัญญาอนุบาล.....	43
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่ต้องการให้โรงเรียนพัฒนาเด็ก.....	50
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
สรุปผลการวิจัย.....	55
อภิปรายผล.....	57
ข้อเสนอแนะ.....	59
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก.....	67
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	67
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	73
ภาคผนวก ค ประวัติย่อผู้วิจัย.....	82

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
2 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล เสริมปัญญาพุดตาน ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวม.....	43
3 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล เสริมปัญญาพุดตาน ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	45
4 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล เสริมปัญญาพุดตาน ด้านการจัดอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม.....	46
5 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล เสริมปัญญาพุดตาน ด้านการบริการนักเรียน.....	47
6 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล เสริมปัญญาพุดตาน ด้านบุคลากร.....	48
7 แสดงความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล เสริมปัญญาพุดตานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง.....	49
8 ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนเน้นพัฒนาการด้าน.....	50
9 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ต้องการให้โรงเรียนจัดขึ้น.....	51
10 ความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาด้านทักษะ.....	51
11 ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนให้การบ้าน.....	52
12 ลักษณะของครูอนุบาลที่ท่านต้องการ.....	52
13 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครอง.....	53

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2	ลักษณะความต้องการชั้นต่าง ๆ ของมาสโลว์.....	7
3	หลักสูตรและแนวในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์.....	12

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพวิกฤติทางเศรษฐกิจ และสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงได้สร้างความกดดันให้เกิดความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของไทยให้สามารถผลิตผู้ที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีคุณธรรมและจริยธรรม อีกทั้งรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีคุณภาพ จากการศึกษาทางการแพทย์ พบว่า เด็กปฐมวัยไทยจำนวนมากถึง 1 ใน 6 มีพัฒนาการล่าช้าไม่สมวัย โดยมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นตามอายุ แสดงว่าเด็กเหล่านี้ขาดโอกาสเรียนรู้และขาดการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม รวมทั้งจำนวนเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษมีเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงปัญหา มีการเฝ้าระวังและดำเนินการให้ความช่วยเหลือเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 2546 : คำนำ) เพราะ เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนานักบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สมอง และนิสัยของบุคคลจะสร้างและหล่อหลอมได้ดีในเด็กวัยนี้ เด็กปฐมวัยจะมีธรรมชาติและลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากบุคคลวัยอื่น ๆ ซึ่งหากผู้เกี่ยวข้องสามารถสร้างแบบแผนทางพฤติกรรมและเจตคติที่ดีให้แก่เด็กปฐมวัยได้แล้ว เด็กปฐมวัยจะสามารถเติบโตและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องจึงควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติ และลักษณะของเด็กปฐมวัยเพื่อที่จะได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กมีพัฒนาการไปในทิศทางที่ถูกต้อง อันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตัวเด็กเอง สังคม และประเทศชาติ (พัชรี สอนแก้ว 2536 : 3) ดังพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารีความว่า "การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและการอบรมเลี้ยงดูเด็กมีความสำคัญมาก เนื่องจากพัฒนาการทุกด้านที่เจริญเติบโตสมวัยจะเป็นพื้นฐานที่ดีของบุคคล ครอบครัวยุค และสังคม" (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2538 : บทนำ)

จากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทำให้สังคมเปลี่ยนไป แม่บ้านส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้ช่วยเศรษฐกิจในครอบครัว ประกอบกับค่านิยมเรื่องการแต่งงานและแยกตัวออกจากครอบครัวเด็ก ทำให้การเลี้ยงดูเด็กเล็กเป็นปัญหาพื้นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งของสังคมปัจจุบัน ซึ่งรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับนี้เช่นเดียวกัน ดังจะเห็นจากนโยบายซึ่งปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544 ซึ่งเป็นช่วงที่แผนการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด หรือที่เรียกว่าการปฏิรูป

การศึกษาอันเป็นผลมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติว่าด้วยเรื่องแนวการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาปฐมวัยดังนี้คือ

1. สนับสนุนและส่งเสริมให้เยาวชน คู่สมรส พ่อและแม่ มีความรู้เกี่ยวกับชีวิตครอบครัว และวิธีการเลี้ยงลูกที่ถูกต้องเหมาะสม โดยมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานการดำเนินงาน ในทิศทางเดียวกัน

2. สนับสนุนให้เด็กก่อนวัยเรียนได้รับบริการเตรียมความพร้อมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ศูนย์พัฒนาเด็ก สถานรับเลี้ยงเด็กในที่ทำงานและในสถานประกอบการ โดยดำเนินการร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว สนับสนุนให้เด็กทุกคนได้รับการส่งเสริมด้านโภชนาการอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ

จะเห็นได้ว่ารัฐได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันโรงเรียนก็ต้องพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน เพราะเด็กมีความผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวโรงเรียน จึงควรให้ความสำคัญกับครอบครัวของเด็ก เพราะประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้ปกครอง

การจัดการศึกษาระดับอนุบาลในประเทศไทย ยังไม่ได้เป็นการศึกษาภาคบังคับ ฉะนั้น การเรียนการสอนที่ปรากฏทั่วไปจึงขึ้นอยู่กับแนวความคิดและนโยบายของแต่ละโรงเรียนว่าจะเน้นการสอนแบบใด โรงเรียนบางแห่งจัดการสอนโดยเน้นวิชาการคือการอ่าน การเขียนหนังสือทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ตลอดจนการคิดเลข แต่อีกส่วนหนึ่งจะมุ่งฝึกการเตรียมความพร้อมให้เด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา แต่ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาแบบใด ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเหล่านั้น ๆ ย่อมมีเหตุผลต่างกันไป เนื่องจากพื้นฐานของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนนั้นมีความต้องการแตกต่างกัน ผู้ปกครองบางกลุ่มอาจต้องการให้โรงเรียนเน้นการเรียนการสอนแบบเตรียมความพร้อม ในขณะที่ผู้ปกครองบางกลุ่มอาจต้องการให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนให้เด็กสามารถอ่านออกเขียนได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองมีแนวคิดพื้นฐานที่แตกต่างกันดังที่ (เพ็ญศิริ จิระเดชะกุล 2533 : 19 – 21) ได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานของผู้ปกครอง ดังต่อไปนี้

1. ผู้ปกครองไม่เข้าใจถึงจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจถึงการเรียนรู้ที่ถูกต้อง

2. ระบบการจัดการศึกษาในเรื่องการรับนักเรียนเข้าเรียนต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมของผู้ปกครองในการนำบุตรหลานเข้าเรียน อีกทั้งยังมีระบบการรับสมัครโดยการสอบคัดเลือก

3. ความคาดหวังในตัวเด็กเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทำให้สังคมไทยในปัจจุบันเป็นครอบครัวเดี่ยว ในแต่ละครอบครัวมักจะมีบุตร 1 – 2 คน ดังนั้น ผู้ปกครองจึงเกิดความคาดหวังในตัวบุตรในเรื่องการเรียนเพื่อมุ่งประกอบอาชีพในอนาคต ค่านิยมในสังคมไทยปัจจุบันผู้ปกครองโดยมากจะมีค่านิยมให้ลูกอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็นโดยเร็ว ถือเป็นความชื่นชมและภาคภูมิใจของผู้ปกครองที่ลูกมีความสามารถ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนโดยทั่วไป มักจะมีตัวแปรที่เกิดจากความต้องการของผู้ปกครองเข้ามาเกี่ยวข้องค่อนข้างมาก โดยเฉพาะผู้ปกครองเป็นบุคคลที่ทางโรงเรียนต้องยอมรับความคิดเห็น เพราะการจัดการศึกษาของเด็กส่วนหนึ่งต้องมาจากความต้องการของผู้ปกครอง เพราะเมื่อโรงเรียนใดมีการดำเนินงานตรงกับความคิดเห็นและความต้องการของผู้ปกครอง ผู้ปกครองก็จะมีแนวโน้มที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนั้น

จากที่กล่าวมาแล้วว่าการศึกษาระดับอนุบาลมิใช่การศึกษาภาคบังคับ ดังนั้นผู้ปกครองหากไม่มีความเชื่อมั่นต่อสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนแล้ว ย่อมกระทบถึงเสถียรภาพของโรงเรียน ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารของโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน มีความประสงค์ที่จะศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน เพื่อให้ได้ทราบความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง และนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กอนุบาลของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตานโดยรวมและแยกรายด้านคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตานในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง
2. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 – 3 จำนวน 35 คน ในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน
3. ขอบเขตด้านเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ 2547 ถึง 15 มีนาคม 2547

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการของผู้ปกครอง หมายถึง ความประสงค์ของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง
2. การจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้
 - 2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การวางแผนดำเนินการจัดประสบการณ์ การเรียนการสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก รวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและเขียน การคิดคำนวณและการแก้ปัญหา การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย
 - 2.2 ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก อาทิ การจัดตกแต่งห้องเรียน การจัดมุมเสริมประสบการณ์ การจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์เครื่องเล่นต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ห้องน้ำห้องส้วม เป็นต้น
 - 2.3 ด้านการบริการนักเรียน หมายถึง การบริการหรือสวัสดิการที่ทางโรงเรียนจัดให้กับนักเรียน เช่น การบริการด้านอาหาร การบริการสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย การบริการแนะแนว การให้บริการพิเศษ
 - 2.4 ด้านบุคลากร หมายถึง บุคคลที่ร่วมกันรับผิดชอบการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ บุคลากรที่ทำการสอน ได้แก่ ครู และบุคลากรที่ไม่ได้ทำการสอน ได้แก่

เจ้าหน้าที่และภารโรง คนขับรถ เกี่ยวกับงานการวางแผนการจัดการสอน การมอบหมายงาน การพัฒนาบุคลากร การจัดสวัสดิการ การประเมินผล การควบคุม การดูแลการปฏิบัติงาน

2.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง หมายถึง การติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง การให้และการรับข้อมูล การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ความช่วยเหลือเพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน ให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของเด็กให้ดีขึ้น ได้แก่

2.5.1 การเชิญผู้ปกครองมามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในด้านต่าง ๆ

2.5.2 การขอความช่วยเหลือตามความจำเป็น ตามวาระและตามโอกาสต่าง ๆ

2.5.3 การเปิดโอกาสให้ครูไปเยี่ยมบ้าน

2.5.4 การรับทราบการดำเนินการของโรงเรียนจากจดหมายหรือแผ่นพับ

2.5.5 การปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ

ผู้ปกครอง

3. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูเอาใจใส่ให้การอบรมสั่งสอนแก่ผู้อยู่ในปกครอง อาจเป็นบิดา มารดา หรือญาติพี่น้องของนักเรียนที่เข้ารับการศึกษาศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา พุดตาน

4. โรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน หมายถึง สถานที่รับเด็กนักเรียนตั้งแต่อายุระหว่าง 3 – 6 ปี โดยมีผู้รับใบอนุญาตดำเนินการภายใต้การควบคุมของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ

ประโยชน์ของการวิจัย

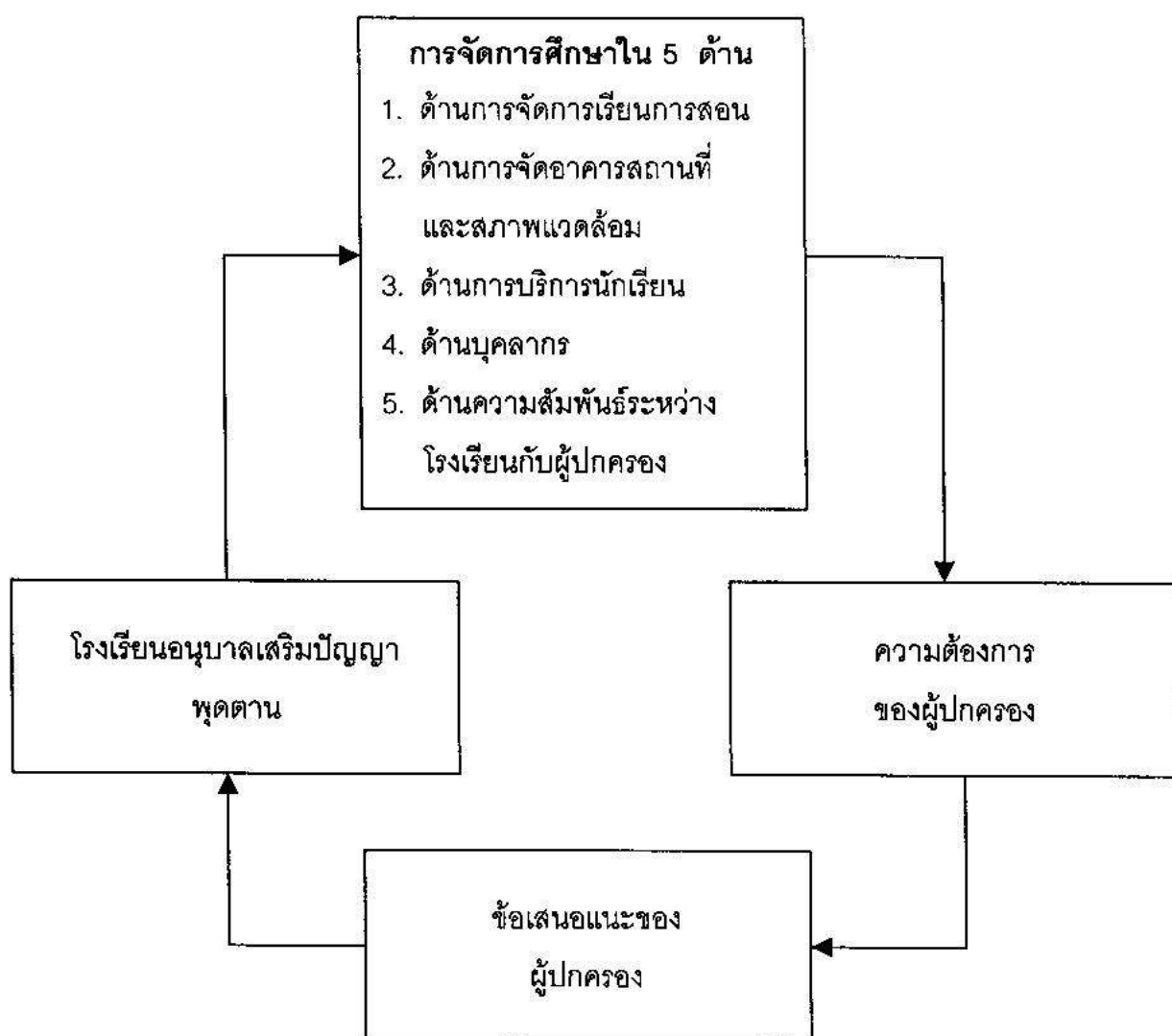
1. โรงเรียนได้แนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน

2. โรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. โรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตานสามารถนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ มาใช้ในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตานใน 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อนำข้อเสนอแนะของผู้ปกครองมาพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตานเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ปกครอง โดยมีกรอบแนวคิดดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

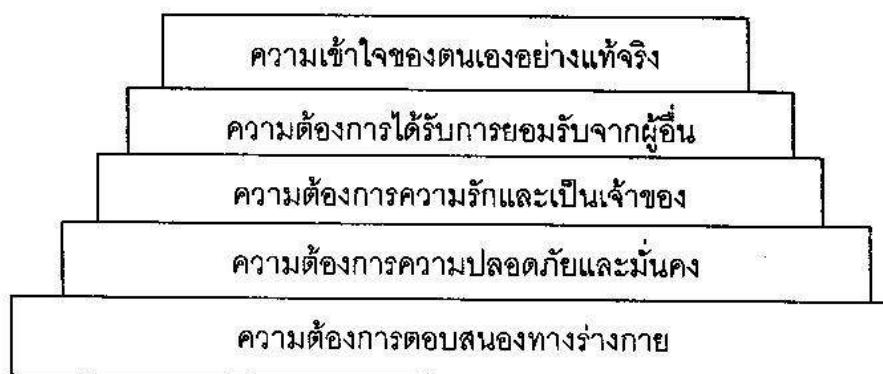
การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา
พุดตานต่อการจัดการศึกษา จึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. ความต้องการของผู้ปกครอง
2. การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย
3. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความต้องการของผู้ปกครอง

ความต้องการเป็นพื้นฐานทางด้านจิตใจของมนุษย์ ซึ่งมีด้วยกันทุกคน บุคคลจะแสดง
พฤติกรรมของตนตามความต้องการเพื่อสนองตอบความต้องการของตนเอง มีนักจิตวิทยาหลายท่าน
ที่ให้ความหมายของทฤษฎีความต้องการไว้ดังนี้

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ 2545 : 25 - 26) มีความ
เชื่อเกี่ยวกับความต้องการว่ามนุษย์ทุกคนจะมีความต้องการที่จะแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ เพื่อตอบสนอง
ความต้องการของตนเอง ความต้องการของบุคคลก็มีหลายอย่าง ตั้งแต่ความต้องการขั้นต่ำถึงความ
ต้องการขั้นสูง ซึ่งบุคคลจะต้องมีการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานก่อน จึงจะสามารถสนอง
ความต้องการขั้นสูงอื่น ๆ ต่อไปได้ ซึ่งสิริมาได้นำหลักความต้องการของมาสโลว์มาจัดเรียงลำดับขั้น
ต่ำสุดไปสู่สูงสุดเป็น 5 ขั้นด้วยกัน ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 แสดงลักษณะความต้องการขั้นต่าง ๆ ของมาสโลว์

ที่มา : สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ 2545 : 25

จากแผนภูมินี้ได้อธิบายแนวคิดของมาสโลว์ว่า เมื่อความต้องการในขั้นหนึ่งได้รับการตอบสนอง มนุษย์ก็จะมีความต้องการในขั้นต่อไป ความต้องการของมนุษย์จะได้รับการตอบสนองเพียงบางส่วน โดยมีบางส่วนจะไม่ได้ได้รับการตอบสนองและการได้รับการตอบสนองจะลดหลั่นกันไปตามลำดับขั้น มาสโลว์ได้สรุปถึงความต้องการ 5 ขั้นไว้ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) ความต้องการทางด้านร่างกาย ได้แก่ ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำ อุณหภูมิ การพักผ่อน การออกกำลังกาย เครื่องนุ่งห่ม ที่พักอาศัย การขับถ่าย เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety Needs) ได้แก่ ความรู้สึกมั่นคง การได้รับการปกป้องความมั่นคงจากครอบครัว ปลอดภัยจากความวิตกกังวล การหลีกเลี่ยงอันตราย ความเจ็บป่วยต่าง ๆ

3. ความต้องการความรัก (Love Needs) ได้แก่ ความต้องการความรัก อยากให้ตนเป็นที่รัก มีการยอมรับตนเอง ตั้งแต่กลุ่มครอบครัว กลุ่มเพื่อน กลุ่มสังคม กลุ่มทำงาน เป็นต้น

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (Esteem Needs) ได้แก่ ความต้องการให้ผู้อื่นมายกย่อง ได้รับการยอมรับจากเพื่อน กลุ่มคน และความภาคภูมิใจ เป็นต้น

5. ความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self – Actualization Needs) ได้แก่ ความต้องการสูงสุดของบุคคล กระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้และตามความหมายพิเศษของตนเอง

มาสโลว์แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 2 อย่าง คือ

1. ความต้องการขั้นต่ำที่ต้องได้รับการตอบสนอง ขาดไม่ได้ต้องการการตอบสนองจากปัจจัยภายนอก ประกอบด้วยความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ และความต้องการการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ ต้องการให้พ่อแม่ดูแลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ซึ่งเด็กช่วงนี้ต้องการขั้นนี้มาก

2. ความต้องการขั้นสูงเพื่อพัฒนาตน คือ ความต้องการที่จะเจริญเติบโต หรือพัฒนาเต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นมนุษย์เราจะมีความต้องการขั้นสูงนี้ได้ก็ต้องมีความต้องการขั้นต่ำครบเสียก่อน

ทฤษฎี ERG ของแอลเดอร์เฟอร์ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการโดยปรับมาจากทฤษฎีของมาสโลว์เป็นความต้องการ 3 ระดับ คือ (เขาวนุช ทานาม 2545 : 31)

1. ความต้องการเพื่อความอยู่รอดของชีวิต (Existence Needs)
2. ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (Relatedness Needs)
3. ความต้องการความก้าวหน้า (Growth Needs)

ความต้องการเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เป็นความรู้สึกที่ดีทางร่างกายใกล้เคียงกับความต้องการด้านร่างกายและความต้องการเกี่ยวกับความปลอดภัยของมาสโลว์ ความต้องการด้านความสัมพันธ์เกี่ยวกับความต้องการ การเป็นเจ้าของของมาสโลว์และความต้องการความเจริญก้าวหน้า เป็นความต้องการร่วมกันที่จะได้รับการนิยมนยกย่อง และความต้องการที่จะรู้สึกความสามารถที่แท้จริง ซึ่งเป็นความต้องการขั้นสูงของมาสโลว์

ทฤษฎีความต้องการของแมค เคลแลนด์ มีแนวคิดที่ว่าความต้องการเป็นเรื่องส่วนประกอบของสิ่งแวดล้อม รวมกันกับความต้องการของแต่ละบุคคลอย่างไรจึงทำให้กลายเป็นแรงขับพื้นฐานของมนุษย์ 3 ประการ คือ

1. ความต้องการเพื่อความประสบผลสำเร็จ ผู้ที่มีความต้องการในด้านนี้สูงจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีพลังสูง พอใจที่จะทำงานหนักและเห็นคุณค่าของความสำเร็จจากการที่ได้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ

2. ความต้องการมีพลังความสามารถ เป็นความต้องการที่จะมีอำนาจหรือการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ผู้ที่มีความต้องการด้านนี้สูงจะเป็นคนที่ชอบการแข่งขัน การเผชิญหน้า ถ้าเป็นการใช้ความสามารถในทางบวก จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความพยายามที่จะปฏิบัติงานจนเป็นผลสำเร็จ แต่ถ้าใช้ความสามารถในทางลบก็จะหาวิธีปฏิบัติที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง แต่เป็นผลเสียหายต่อองค์กร

3. ความต้องการที่จะผูกพันกับผู้อื่น ผู้ที่มีความต้องการในด้านนี้สูง จะเป็นผู้ที่พยายามสร้างและรักษาความสัมพันธ์ไว้อย่างให้ผู้อื่นชอบ ชอบงานสร้างสรรค์และกิจกรรมทางสังคม

จากแนวคิดและหลักทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น เมื่อพิจารณาตามความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับโรงเรียน ตามลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์แล้วมีลักษณะเกี่ยวข้องกัน ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดบริการด้านคุณภาพความสะดวกสบายของอาหาร น้ำดื่ม สภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ต้องสะอาดและสวยงาม มีบรรยากาศดีเป็นที่พอใจของผู้ปกครอง

2. ความต้องการด้านความปลอดภัยและความมั่นคง เช่น ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดสวัสดิภาพของนักเรียน ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน

3. ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ เป็นความต้องการที่ได้รับความยอมรับจากบุคคลอื่น เช่น ความต้องการของผู้ปกครองที่จะเสนอความคิดเห็นและความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในแบบใดที่ผู้ปกครองอยากให้เกิดขึ้นในโรงเรียน

4. ความต้องการที่จะได้รับความยกย่องในสังคม เป็นความต้องการมีเกียรติยศ ได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป เช่น ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดบริการจากผู้บริหารและครู โดยได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่น และความเอาใจใส่นักเรียนอย่างเสมอกัน

จากที่กล่าวมาแล้วว่า ความต้องการเป็นพื้นฐานทางด้านจิตใจของมนุษย์ซึ่งมีด้วยกันทุกคน โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ผู้ปกครองให้ความไว้วางใจในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน ดังนั้นผู้ปกครองจึงเกิดความคาดหวังในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ตรงกับความต้องการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของตนเองให้ดีที่สุด

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน โรงเรียนอนุบาลเอกชนจึงควรจัดการศึกษาให้ถูกต้องตามหลักการและพัฒนาการของเด็ก

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ดี ประกอบด้วยองค์ประกอบ 10 ประการ คือ

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับเด็ก พัฒนาการทุกด้านของเด็ก คือ ด้านร่างกาย สังคม อารมณ์จิตใจ และสติปัญญา มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งจะพัฒนาได้จากการที่ผู้ใหญ่ให้การส่งเสริมสนับสนุน และให้คำแนะนำในทางที่ดีเหมาะสมกับเด็กแต่ละคน เด็กจะพัฒนาทางด้านสังคมและสติปัญญาได้จากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนด้วยกัน

2. หลักสูตรแนวการจัดประสบการณ์ เป้าหมายของหลักสูตรส่งเสริมให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้อย่างมีชีวิตชีวา และให้ได้รับประสบการณ์หลากหลายจากการทำกิจกรรมและการเล่น โดยให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กเกี่ยวกับชีวิตในชุมชนและในโลก โดยให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก หลักสูตรไม่ได้เป็นแต่เพียงเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน หรือการกำหนดแผนการจัดกิจกรรมเท่านั้น หากยังรวมถึงตารางการจัดกิจกรรมประจำวันของเด็กในการนำหลักสูตรไปใช้กับเด็กควรใช้หลักที่ว่า เด็กเรียนรู้จากการกระทำด้วยตัวของเด็กเอง และจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นการพัฒนาความคิดรวบยอดให้แก่เด็ก

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองควรได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าเยี่ยมโรงเรียน และมีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก เพราะเด็กมีความผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญแก่ครอบครัวของเด็กด้วย จึงจะสามารถจัดการศึกษาที่สนองความต้องการของเด็กได้อย่างเหมาะสม โรงเรียนควรพัฒนาหาวิธีการทำงานร่วมกับผู้ปกครองให้มีประสิทธิภาพ

การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนควรตั้งอยู่บนรากฐานที่ว่าผู้ปกครองเป็นผู้มีความสำคัญและมีอิทธิพลกับชีวิตของเด็กเป็นอันดับแรก

4. คุณสมบัติของบุคลากรและพัฒนาบุคลากร โรงเรียนต้องเข้าใจในพัฒนาการและความต้องการของเด็ก คุณภาพของบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อคุณภาพหลักสูตรอนุบาลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การฝึกอบรมบุคลากรเรื่องพัฒนาเด็กหรือการศึกษาอนุบาล มีความสัมพันธ์กับผลที่เกิดขึ้นแก่เด็ก เช่น ทำให้เด็กมีความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ดีขึ้น และพัฒนาการทางภาษา และสติปัญญาดีขึ้น

5. การบริหารงาน วิธีการบริหารโรงเรียนจะมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมในโรงเรียนทุกเรื่อง การบริหารที่มีประสิทธิภาพจะสร้างสรรค์ให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดดูแลเด็กให้มีคุณภาพ การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการสื่อสารที่ดีที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน มีความมั่นคงทางการเงิน และให้ความสนใจต่อความต้องการและสภาพการทำงานของบุคลากร

6. บุคลากร สิ่งสำคัญที่จะกำหนดคุณภาพของโรงเรียน คือ การจัดทำหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากร ซึ่งควรคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและอัตราส่วนที่เหมาะสม ซึ่งจะมีผลต่อการดูแลเด็กแต่ละคน จากผลการวิจัยยืนยันว่า บุคลากรที่รับผิดชอบเด็กจำนวนน้อยจะมีผลต่อการพัฒนาของเด็ก ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับเด็ก ลดความก้าวร้าวและทำให้เด็กมีความร่วมมือกันมากขึ้น

7. การจัดสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีผลต่อพฤติกรรม และพัฒนาการทั้งหมดของเด็กและผู้ใหญ่ การจัดพื้นที่และสื่อการสอนอย่างมีคุณภาพมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของเด็กและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับเด็ก ขนาดของพื้นที่ การจัดการและการใช้พื้นที่ทั้งในและนอกอาคารจำเป็นต้องมีการประเมิน

8. สุขภาพอนามัยและความปลอดภัย การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง การวางแผนหลักสูตรที่ดีหรือปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ไม่สามารถทดแทนสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อเด็กได้ โรงเรียนอนุบาลที่มีคุณภาพต้องมุ่งป้องกันการเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ และเตรียมการสำหรับเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนให้การศึกษาแก่เด็กในด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยด้วย

9. อาหารและการบริการ เด็กต้องได้รับอาหารที่มีประโยชน์และมีคุณค่าจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับนิสัยในการกินอาหารที่ถูกต้อง

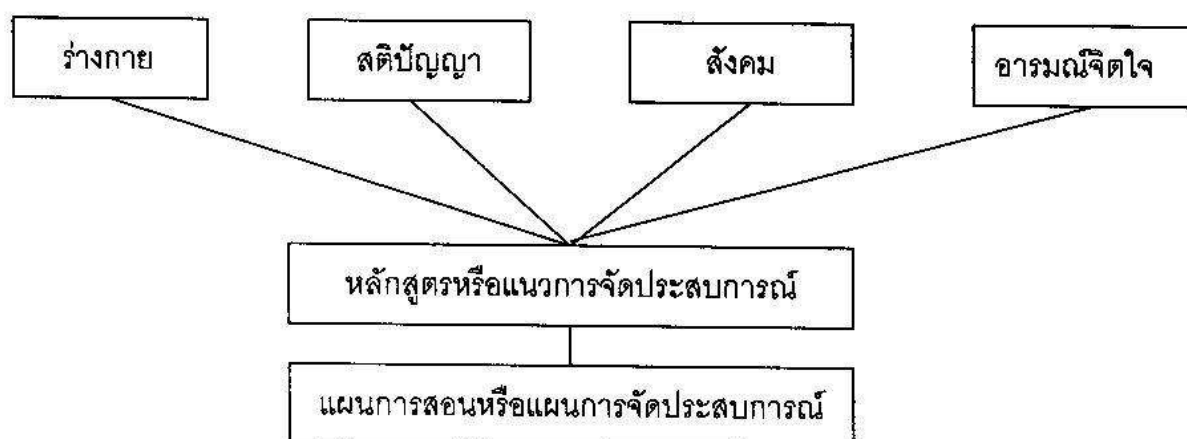
10. การประเมินผล การประเมินผลอย่างสม่ำเสมอเป็นระบบ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อปรับปรุง และรักษาระดับคุณภาพของโรงเรียน การประเมินผลจึงขึ้นอยู่กับเป้าหมายและความต้องการที่จะ ชี้จุดเด่นจุดด้อย ตามองค์ประกอบของหลักการจัดอนุบาลที่ดี

ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของโรงเรียนให้มี ประสิทธิภาพเชื่อต่อการพัฒนา และส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน (โชติรส โสภณมณี 2543 : 35)

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้เหมาะสมกับวัย ตามความต้องการและความสนใจ ของเด็กในวัยนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2535 : 9)

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งจัดประสบการณ์ ให้เด็กได้พัฒนาความรู้ความสามารถต่าง ๆ ช่วยเหลือตนเองได้ทุกเรื่อง เข้าสังคมกับเด็กอื่นได้ และ รู้จักแก้ปัญหาของตนเองได้ตามความสามารถเท่าที่เหมาะสมกับวัย มิได้มุ่งให้เรียน อ่าน เขียน คิดเลข หรือเรียนภาษาต่างประเทศ เช่นเดียวกับการจัดการศึกษาในระดับอื่น ๆ การจัดประสบการณ์ ในระดับปฐมวัยจึงเป็นการจัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมทุกอย่างที่จะเสริมสร้างให้เด็กได้พัฒนา ครบตามวัย และครบทั้ง 4 ด้าน ด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งหลักสูตร หรือแนวจัดประสบการณ์ที่ใช้ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ก็จะยึดหลักพัฒนาการทั้ง 4 ด้านนี้ และเมื่อจะนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะต้องนำหลักสูตรนี้ไปเป็นแนวในการจัดทำแผน การสอนหรือแผนการจัดประสบการณ์ดังแผนภูมิต่อไปนี้ (อมรชัย ดันติเมธ 2537 : 126)

แผนภูมิที่ 3 หลักสูตรและแนวในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์

ที่มา : อมรชัย ดันติเมธ 2537 : 126

เมื่อการจัดประสบการณ์ในระดับนี้มุ่งจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาครบทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โรงเรียนอนุบาลควรจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการครบถ้วน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และจัดกิจกรรมตามหลักการที่เหมาะสม พร้อมทั้งจัดตารางกิจกรรมประจำวันให้เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักการที่วางไว้ หลักการในการจัดกิจกรรมและการจัดตารางกิจกรรมประจำวัน ที่ควรนำมาใช้ มีลักษณะดังนี้ คือ

1. หลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยควรยึดหลักดังนี้

1.1 ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง หมายถึง ในการจัดกิจกรรมจะต้องคำนึงถึงพัฒนาการและจิตวิทยาของเด็กวัยนี้เป็นสำคัญ กล่าวคือ กิจกรรมที่จัดจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของเด็ก เป็นที่สนใจของเด็กและความเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก ความต้องการของเด็กในวัยนี้คือ ความต้องการขั้นพื้นฐาน ซึ่งหมายถึงการพักผ่อน การรับประทานอาหาร การเล่นเป็นสำคัญ สำหรับความสนใจของเด็กในวัยนี้มักจดจ่ออยู่กับเรื่องที่ตนคุ้นเคย ดังนั้นการจัดกิจกรรมให้กับเด็กในวัยนี้จึงเป็นเรื่องที่ใกล้ชิดตัวเด็ก ได้แก่ การรู้จักตนเอง รู้จักสิ่งแวดล้อมในบ้าน สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและอื่น ๆ

1.2 การทำกิจกรรมที่สงบและกิจกรรมที่เด็กต้องเคลื่อนไหว กิจกรรมสงบ เช่น การฟังนิทาน การนั่งสนทนา และกิจกรรมเคลื่อนไหว เช่น การทำท่าประกอบเพลง การเล่นเครื่องเล่น เป็นต้น

1.3 จัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญ ว่าเด็กมีความสนใจนานเพียงใด และมีความพร้อมในแต่ละด้านแค่ไหน

1.4 เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมรายบุคคลให้มากที่สุด เช่น งานศิลปะศึกษา กิจกรรมการเล่นตามมุม เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนควรยึดหลักบูรณาการ หรือการผสมผสานหลายเนื้อหา ในกิจกรรมการสอนเดียวกัน จึงจะช่วยให้เด็กพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมกันมากที่สุด การจัดประสบการณ์ให้เด็กลักษณะนี้ถือว่าเป็นแบบธรรมชาติ ซึ่งเด็กเรียนรู้หลายวิชาได้ไปพร้อม ๆ กัน

2. การจัดกิจกรรมประจำวัน การจัดกิจกรรมประจำวัน ได้แก่ การจัดตารางสอนนั่นเอง การจัดตารางกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กวัยนี้จะต่างจากการจัดตารางเรียนของเด็กประถมศึกษา ด้วยเหตุผลที่ว่ามีความมุ่งหมายแตกต่างกัน ในระดับประถมศึกษานั้นประสงค์จะให้เด็กได้เรียน

วิชาทักษะซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่อไป แต่สำหรับระดับปฐมวัยศึกษานั้นมิได้เป็นเช่นนั้นคงเพียงแต่ต้องการปูพื้นฐานให้เด็กมีความพร้อมพอที่จะเรียนอ่านเขียนในระดับประถมศึกษาต่อไปประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็เพื่อให้เด็กเริ่มปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ ดังนั้นก็จำเป็นจะต้องจัดกิจกรรมที่จะช่วยให้ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมไปพร้อม ๆ กับสติปัญญาด้วย

การจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันเพื่อจะได้จัดเวลาให้พอเหมาะกับการจัดลำดับการจัดกิจกรรมอย่างเหมาะสม โดยในการจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้ (รัศมี ต้นเจริญ 2542 : 56)

2.1 ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง คือ

2.1.1 กิจกรรมที่จะให้เด็กทำนั้นจะต้องคำนึงถึงพัฒนาการของเด็ก

2.1.2 กิจกรรมที่จะให้เด็กทำนั้นน่าจะมีหลายรูปแบบ คือ ทั้งเป็นรายบุคคล กิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมรวม สำหรับกิจกรรมเป็นรายบุคคลนั้นควรจะมีมากที่สุด คือ ถึงประมาณร้อยละ 75 ของเวลาทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นกิจกรรมกลุ่มร้อยละ 15 และกิจกรรมทั้งชั้นเป็นร้อยละ 10

2.1.3 กิจกรรมที่จัดควรมีทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

2.1.4 กิจกรรมควรมีทั้งที่ต้องออกกำลังหรือทำกิจกรรมที่ต้องการความแคล่วคล่องว่องไวสลับกับกิจกรรมสงบ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กต้องพักผ่อนไปในตัวและไม่เครียดอันจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ลดปัญหาเกรงในชั้นเรียนลงได้

2.2 ช่วงความสนใจของเด็ก การจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันผู้จัดจะต้องคำนึงถึงช่วงความสนใจของเด็กด้วย กิจกรรมใดที่เด็กจะต้องใช้กำลังหรือต้องสำรวมใจที่จะเข้าใจเนื้อหา นั้น ๆ จะต้องจัดไว้ไม่เกิน 10 – 20 นาที ซึ่งขึ้นอยู่กับอายุ เช่น หากเป็นเด็ก 3 ขวบ ก็อาจใช้เพียง 10 – 15 นาที แต่ถ้าเป็นกิจกรรมเบา ๆ เด็กทำได้สบาย เช่น ศิลปะหรือการเล่นตามมุมสนใจก็อาจใช้เวลาได้นานระหว่าง 40 นาที ถึง 1 ชั่วโมง

2.3 การกำกับติดตามตารางการใช้กิจกรรมประจำวัน เมื่อได้จัดทำตารางกิจกรรมประจำวันแล้ว ผู้บริหารก็ควรจะได้ติดตามการใช้ตารางกิจกรรมนั้น ๆ ปกติผู้สอนมักถือเอาความเคยชินที่เคยเรียนในชั้นประถม มัธยม ซึ่งจัดตามเวลานานถึงชั่วโมงในการสอนแต่ละวิชามาใช้กับเด็ก ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคอยติดตามการจัดกิจกรรมของครูให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนดก็จะช่วยให้การใช้ตารางกิจกรรมประจำวันได้ผลดียิ่งขึ้นด้วย

2.4 ข้อจำกัดของสถานที่ ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยบางแห่งมีหลายห้องเรียนแต่สนามเด็กเล่นจำกัด โรงเรียนควรจัดเวลาการเล่นไม่ให้ตรงกันเพื่อหมุนเวียนเด็กลงใช้สถานที่เดียวกันในการสับเปลี่ยนเวลานี้ก็ทำได้โดยยึดการสลับกิจกรรมหนัก - เบา

ในการจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันจะต้องจัดให้เหมาะสมกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัย และสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ จึงควรมีการกำกับติดตามการใช้ตารางกิจกรรมประจำวันให้เป็นไปตามที่วางแผนไว้ ผู้บริหารสามารถจะนำความรู้ดังกล่าวมาใช้ในการจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของตนเองได้อย่างเหมาะสม เพราะการจัดตารางกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ดังตัวอย่างตารางกิจกรรมประจำวันต่อไปนี้ (รัศมี ต้นเจริญ 2542 : 63 – 65)

1. **กิจกรรมเสรี** เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมการเล่น หรือมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ภายในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติศึกษา มุมบ้าน มุมร้านค้า เป็นต้น มุมต่าง ๆ เหล่านี้ เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็กทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มย่อย

2. **กิจกรรมสร้างสรรค์** เป็นกิจกรรมที่ช่วยเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการโดยใช้ศิลปะ เช่น การวาดภาพระบายสี การปั้นการฉีก ตัด - ปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่นที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์และเหมาะสมกับการพัฒนาการ เช่น การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ การสร้างรูจากกระดานปักหมุด ฯลฯ

3. **กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ** เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ มาประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์เรียนรู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้

4. **กิจกรรมเสริมประสบการณ์** เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิด แก้ปัญหาให้เหตุผล และฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การสนทนา อภิปราย สาธิต ทดลอง เล่านิทาน เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ศึกษานอกสถานที่ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ฯลฯ

5. **กิจกรรมกลางแจ้ง** เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกายและแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็ก

แต่ละคนเป็นหลัก กิจกรรมกลางแจ้งที่ครูควรจัดให้เด็กได้เล่น เช่น การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นทราย การเล่นน้ำ การเล่นเกมและการเล่นอุปกรณ์กีฬา ฯลฯ

6. เกมการศึกษา เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียว หรือเล่นเป็นกลุ่มก็ได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัย 3 – 6 ปี เช่น เกมจับคู่ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ลอตโต ภาพตัดต่อ ต่อตามแบบ ฯลฯ

ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539. : 59) ได้ให้ความหมายของคำว่าสภาพแวดล้อมว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพการจัดพื้นที่ สื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เหมาะสม มีคุณภาพ เชื้อให้เกิดพฤติกรรมทางบวก เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

การจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพภายในห้องเรียน นอกห้องเรียน ตลอดจนบริเวณโรงเรียนซึ่งมีความสำคัญกับเด็กมาก เนื่องจากเด็กต้องสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา และพร้อมที่จะสนใจสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อย่างไม่หยุดยั้งหากจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเชื้อต่อการพัฒนาการของเด็กก็จะช่วยให้เด็กพัฒนาได้ดีขึ้น ดังนั้นการจัดห้องเรียนมีความสำคัญต่อเด็กอนุบาลมาก (บุญเยี่ยม จิตรคอน และราศรี ทองสวัสดิ์ 2527 : 676 – 687) ได้เสนอแนะแนวการจัดสภาพแวดล้อมแก่เด็กอนุบาลโดยพิจารณาด้านที่ตั้งอาคาร ลักษณะของห้องเรียน บริเวณ สี แสง เสียง ดังนี้

ที่ตั้งควรอยู่ใกล้ชุมชนน้ำไม่ท่วมหรือมีน้ำขังตลอดเวลาจะต้องมีที่ระบายน้ำเพียงพอ ควรมีที่เพียงพอสำหรับปลูกต้นไม้เพื่อให้ความร่มรื่น

อาคารเรียนโรงเรียนอนุบาลควรสร้างเป็นอาคารชั้นเดียวถ้าใช้อาคาร 2 ชั้น ควรให้บันไดสูงประมาณ 15 เซนติเมตร อาคารควรมีระเบียงกว้าง แสงในห้องเรียนส่วนมากจะไม่สว่าง ซึ่งอาจจะเป็นอันตรายต่อเด็ก ความสะอาด บริเวณที่ใช้เรียนหรือทำกิจกรรมต้องสะอาดอยู่เสมอ การจัดประสบการณ์และกิจกรรมระดับอนุบาลศึกษานี้ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากครูจะต้องสามารถนำแนวการจัดประสบการณ์มาวางแผนการจัดอย่างดีแล้ว ครูจะต้องมีความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เชื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กด้วย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนออกเป็น 2 ด้าน คือ

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ห้องเรียนเป็นสถานที่ครูและเด็กจะต้องทำงานร่วมกัน ควรจัดสภาพให้เหมาะสมกับกิจกรรมการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับเบญจา แสงมะลิ (2527 : 1 – 6) กล่าวว่า การจัดมุมในห้องเรียนสำคัญต่อเด็กมาก ทำให้เด็กอยากมาโรงเรียนเพราะอยากเล่น

เครื่องเล่นและทำให้เด็กเรียนรู้จากสิ่งของเหล่านั้น และประภาพรรณ เอี่ยมสุภาสิต (2528 : 536 – 537) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนควรจะต้องจัดเพื่อให้สนองพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ และกิจกรรมต่าง ๆ ควรที่จะให้สนองความตื่นตัวทางร่างกายและสติปัญญาของเด็ก จะเห็นได้ว่า สภาพแวดล้อมมีผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาเด็ก ซึ่งความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีต่อเด็ก ดังนี้ (อารมณ์ สุวรรณपाल 2537 : 78)

1. ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ได้รับรู้โดยผ่านประสาทสัมผัส
2. ช่วยฝึกนิสัยเด็กให้มีนิสัยที่ดีในการอยู่ร่วมกันกับเพื่อน เล่น และทำงานด้วยกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันในสังคม
3. ช่วยกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น ค้นคว้า ทดลอง ช่างสังเกต ค้นหาเหตุผล ซึ่งทำให้เด็กคิดเป็นทำเป็น
4. ช่วยขยายประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวางขึ้น
5. ช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 21 – 22) ได้กำหนดแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนในระดับก่อนประถมศึกษาที่สำคัญ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมพัฒนาการของเด็ก ดังนี้คือ

1. ห้องเรียนระดับก่อนประถมศึกษาจะต้องสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ ปลอดภัย และกว้างได้สัดส่วนกับจำนวนเด็กควรมีพื้นที่กว้างเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 1 ตารางเมตรต่อเด็ก 1 คน
2. ครูภัณฑ์ภายในห้องเรียน เช่น โต๊ะเก้าอี้ ตู้เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก ชั้นวางของควรมีขนาดเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนเด็ก
3. สื่อและเครื่องเล่นภายในห้องเรียนต้องมีความเหมาะสมกับวัย และสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
4. การจัดแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนให้มีมุมประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างน้อย 4 มุม เช่น มุมบ้าน มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ และเด็กสามารถเคลื่อนที่จากมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ โดยไม่รบกวนเด็กคนอื่น ๆ
5. การกำหนดพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่มย่อยและกิจกรรมกลุ่มใหญ่ให้ชัดเจน จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในแนวการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์

6. การจัดสภาพแวดล้อมทั่วไปในห้องเรียนควรจัดให้มีสภาพ และบรรยากาศคล้ายคลึงกับบ้านของเด็กให้มากที่สุดเพื่อดึงดูดความสนใจให้อยากมาโรงเรียน นอกจากนี้ยังสามารถใช้ประโยชน์ของห้องเรียนได้หลายอย่าง เช่น ใช้เป็นทั้งห้องรับประทานอาหารและห้องพักผ่อน

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ได้แก่ บริเวณภายนอกห้องเรียนและสนามเด็กเล่น มีความสำคัญเช่นเดียวกับสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนควรจัดดังต่อไปนี้

1. การจัดบริเวณภายนอกห้องเรียน ควรจัดให้มีที่ร่ม มีการจัดแบ่งห้องพื้นที่สำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษาเล่น โดยแยกจากสนามเล่นของเด็กระดับประถมศึกษาโดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัย และประโยชน์ของการใช้สอย

2. การจัดสนามเด็กเล่นระดับก่อนประถมศึกษา ควรจัดให้มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น หิน ดิน ทราย หินปูน หากมีพื้นที่เพียงพอให้มีทั้งเนินและที่ราบ มีที่สำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อเลื่อนที่สำหรับเล่นทราย เล่นน้ำ และที่สำหรับขุด มีเครื่องเล่นประเภทปีนป่ายทรงตัว ฯลฯ

3. อุปกรณ์ของเล่นและเครื่องเล่นต่าง ๆ ภายในสนามต้องเหมาะสมกับเด็กในวัยนี้ต้องมีความแข็งแรง ทนทาน ได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้

กล่าวโดยสรุป การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียนควรมีการจัดและการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสม การรักษาความสะอาดควรคำนึงถึงการจัดตกแต่งอาคารสถานที่ให้สวยงามเป็นระเบียบ และรักษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ทุกเมื่อ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูต้องมีความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก โดยเน้นการเล่นอิสระ ครูจะต้องอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการเล่นและดูแลความปลอดภัยให้เด็กอย่างใกล้ชิด เพราะสภาพแวดล้อมที่ดีย่อมส่งเสริมให้เด็กเจริญเติบโตมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีอนามัยดีอารมณ์แจ่มใส กระตือรือร้น มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนต่อครูและต่อการเรียน มีการปรับตัวเข้ากับครู เพื่อนและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้อย่างราบรื่น และเรียนด้วยความสนุกสนาน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความรู้อย่างดี สามารถนำไปคิดแก้ปัญหาและปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ในที่สุด ก็นับได้ว่าสภาพแวดล้อมที่ดีส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน บรรลุวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนวางไว้

ด้านการบริการนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2536 : 19) ได้ให้ความหมายว่างานบริการนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของงานกิจการนักเรียน ซึ่งการจัดบริการนักเรียนวัยอนุบาลควรมีจุดประสงค์เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวก ปลอดภัย และให้มีผลเต็มที่ต่อการเพิ่มพูนความสมบูรณ์ และประสบการณ์ชีวิตโดยตรงแก่นักเรียนเป็นอย่างดีและทั่วถึง นอกจากกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนควรจัดบริการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดบริการสุขภาพอนามัย
2. การจัดบริการด้านโภชนาการ
3. การบริการความปลอดภัยของนักเรียน

การบริการด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อโรงเรียน เพราะจะช่วยให้นักเรียนได้เจริญเติบโตและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ไปในทางที่ถูกต้อง (กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ 2535 : 337) กล่าวว่า การจัดสุขภาพในโรงเรียน จัดขึ้นเพื่อให้บริการทางด้านการป้องกันรักษาและส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531 : 16 – 22) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายของงานด้านสุขภาพอนามัยไว้ 7 งาน ดังนี้

1. การตรวจสุขภาพ
2. การซักร้านน้ำและวัดสวนสูง
3. การป้องกันอุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล
4. การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อภายในสถานศึกษา
5. การให้ภูมิคุ้มกันโรค
6. การบันทึกสุขภาพ
7. การส่งเสริมสุขภาพจิต

โภชนาการเป็นรากฐานสำคัญของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ ทั้งด้านโครงสร้างขนาดร่างกาย สถิติปัญญา อารมณ์ ประสิทธิภาพในการทำงาน และผลต่อความมีอายุยืนยาว

ยุวดี กาญจนรัชชิตี (2529 : 618) ได้ให้หลักการจัดบริการอาหารในสถานศึกษาปฐมวัยไว้ว่า ต้องมีประโยชน์ ประหยัด และปลอดภัย โดยการยัดอาหารหลัก 5 หมู่ ที่มีในท้องถิ่น นอกจากนั้นต้องสามารถจัดรายการอาหารได้อย่างประหยัดเงิน เวลา แรงงาน รวมทั้งอาหารที่จัดต้องมีความปลอดภัยในการบริโภคคือ ไม่เป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อร่างกาย

สมใจ ทิพย์ชัยเมธา (อ้างถึงใน อารมณ์ สุวรรณपाल 2537 : 133) ได้สรุปความสำคัญของความปลอดภัยในรูปของสวัสดิศึกษาว่า มีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยเพราะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ถึงภัยอันตรายซึ่งจะเกิดแก่ตนเอง และผู้อื่นเรียนรู้วิธีปฏิบัติตนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายแก่ตนเองและผู้อื่น

วัตถุประสงค์การบริการความปลอดภัยในสถานศึกษาปฐมวัยมีดังนี้

1. ป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นต่อเด็ก บุคลากรในสถานศึกษา

2. รักษาความปลอดภัยให้แก่เด็ก บุคลากรในขณะที่อยู่ในสถานศึกษา ขณะเดินทางไปและกลับระหว่างบ้านกับสถานศึกษา
3. ให้ความรู้ในการป้องกันรักษาความปลอดภัยให้แก่ตนเองและผู้อื่น
4. ปลุกฝังในเรื่องการดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่ทรัพย์สินของตนเอง และผู้อื่นให้เกิดเป็นนิสัยที่ดี และมีเจตคติที่ดีในการดูแลรักษาความปลอดภัย
5. สร้างความมั่นใจและความสบายใจให้แก่ผู้ปกครอง ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลเด็ก

งานบริการแนะแนวเป็นงานที่สถานศึกษาในทุกระดับจัดบริการแก่นักเรียน เพราะการแนะแนวเป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นหมู่คณะเพื่อให้เขาสามารถปรับตัวให้ได้ดีที่สุด เป็นการช่วยให้นักเรียนนักศึกษา ตัดสินใจว่าเข้าต้องการอะไรช่วยให้เขาสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเขาต้องประสบในชีวิตได้ดีพอสมควรและตัดสินใจในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมที่สุด (เสริมวิทย์ ศุภเมธี 2531 : 152)

งานบริการแนะแนวในโรงเรียนปฐมวัย จะมีขอบข่ายและรายละเอียดในบางประการที่แตกต่างจากการแนะแนวในระดับอื่น ๆ เนื่องจากเด็กปฐมวัยเป็นเด็กเล็กที่มีข้อจำกัดของพัฒนาการ ประสิทธิภาพและการเรียนรู้ ดังนั้นการจัดบริการแนะแนวสำหรับเด็กปฐมวัยจึงควรเลือกจัดเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย และการจัดบริการแนะแนวให้กับเด็กปฐมวัยควรจะทำควบคู่ไปกับการแนะแนวผู้ปกครองเด็กปฐมวัย เพราะผู้ปกครองเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด สามารถที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็ก และมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็ก การแนะแนวผู้ปกครองจึงช่วยลดปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ช่วยให้โรงเรียนและบ้านมีความเข้าใจที่ตรงกัน ช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาเด็กในทิศทางที่เหมาะสม การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนปฐมวัยมีงานที่ควรจัดบริการ (อารมณ สุวรรณपाल 2537 : 143) คือ

1. การสำรวจเด็กเป็นรายบุคคล เป็นการบริการสืบหาข้อมูลของเด็กในด้านต่าง ๆ
2. การบริการสารสนเทศ เป็นการบริการให้ความรู้ ข่าวสาร
3. การบริการให้คำปรึกษา เป็นการช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคล โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา
4. การบริการติดตามผล คือ บริการที่ทำหลังจากเด็กหรือผู้ปกครองได้รับการแนะแนวแล้ว
5. การบริการที่จัดให้แก่ครู เป็นการบริการที่ช่วยให้ครูมีความรู้และความเข้าใจเด็กดีขึ้น
6. การบริการเกี่ยวกับการวิจัย โรงเรียนปฐมวัยควรส่งเสริมงานด้านวิจัยในรูปแบบการสำรวจปัญหา ความต้องการ ปัญหาพฤติกรรมของเด็กเพื่อช่วยให้ครูมีข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก

โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับงานบริการแนะแนว และช่วยประสานงานให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างสะดวกราบรื่น พร้อมทั้งมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนางานบริการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (รัตมี ดันเจริญ 2542 : 144)

การให้บริการพิเศษ เป็นการให้บริการเพิ่มขึ้นจากบริการปกติที่โรงเรียนปทุมวิทยุทุกแห่งพึงจัดบริการ การให้บริการพิเศษจึงไม่ใช่บริการที่โรงเรียนปทุมวิทยุทุกแห่งต้องจัดบริการ เช่น การบริการรถรับส่งนักเรียน การบริการอาหารนอกเวลา การดูแลเด็กหลังเลิกเรียน การบริการซักชุด การบริการประกันอุบัติเหตุ

ดั่งนั้นงานด้านบริการนักเรียนซึ่งเป็นงานบริการด้านสุขภาพอนามัย โภชนาการ การรักษาความปลอดภัยให้แก่เด็ก การบริการแนะแนว การให้บริการพิเศษจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทางโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญในการดำเนินงาน และมีการวางแผนป้องกันอย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เด็กอนุบาลต่อไป

ด้านบุคลากร

บุคลากรในโรงเรียนปทุมวิทยุจัดได้ว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญ เพราะเป็นผู้ปฏิบัติการกิจในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเด็กปทุมวิทยุให้สำเร็จตามจุดหมายที่วางไว้ การร่วมมือของบุคลากรทุกคนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทำให้หน่วยงานเจริญก้าวหน้า ดังนั้นโรงเรียนจึงควรต้องคัดเลือกบุคลากรที่มีบุคลิกลักษณะที่เป็นได้ทั้งมารดาที่เลี้ยงและผู้นำของเด็ก อธิษาคัยใจคอ กิริยามารยาท ความประพฤติเหมาะสมกับเป็น “แม่พิมพ์และผู้นำ” ของเด็ก เป็นคนใจดีอยู่กับเด็กได้ และควรมีลักษณะทั่วไป ดังนี้ (สำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2528 : 1 - 3)

1. มีบุคลิกลักษณะเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับกิริยา ท่าทาง เช่น การนั่ง การเดิน การยืน ให้ถูกท่า และแต่งกายดีเหมาะสมกับสภาพและวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น
2. มีวาจาดี ใช้เสียงอ่อนโยน การพูดกับเด็กต้องใช้คำสุภาพจะทำให้มีวาจาดีและประโยคที่พูดกับเด็กควรเป็นประโยคที่สมบูรณ์ และชัดเจน
3. มีการยิ้มแย้มแจ่มใส ยิ้มง่าย น่าพูด น่าคบหาสมาคมด้วย ซึ่งจะทำให้เด็ก ๆ รู้สึกมีความอบอุ่นโดยเฉพาะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็กนั้น ครูผู้สอนควรให้ความเป็นกันเองให้มากที่สุด
4. มีความรักเด็กและปฏิบัติต่อเด็กทุกคน ด้วยความรักอย่างแท้จริงและเสมอภาคกัน การรักเด็กเป็นความรู้สึกละเอียดลึกซึ้งเฉพาะบุคคล
5. มีอารมณ์ดี ใจเย็น ผู้ที่อยู่กับเด็กจะต้องเป็นผู้ที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ไม่โกรธง่าย ไม่โมโหง่าย ไม่ตกใจ และตื่นเต้นจนเกินไป มีอารมณ์ร่วมกับเด็กและรู้สึกรับฟังพิจารณาเรื่องราวปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็ก และชี้แจงแก่เด็กอย่างมีเหตุผล

6. มีเมตตากรุณา ปกติเด็กเล็กจะมีจิตใจอ่อนโยนถ้าครูดูแลเด็กด้วยความเมตตากรุณาจะทำให้เด็กกว้างายเป็นเด็กดี เมื่อเด็กโตขึ้นก็จะมีเมตตากรุณาเช่นเดียวกับครู

7. มีความเป็นระเบียบสะอาดและประหยัด พร้อมทั้งฝึกเด็กให้เคยชินด้วยการจัดสภาพห้องเรียน เช่น มุมเล่นของเด็กให้เป็นระเบียบสะอาดและรู้จักเก็บรักษาซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

8. มีความอดทน ครูต้องฝึกตนเองให้มีความอดทนเพราะเด็กยังไม่สามารถเข้าใจ และทำอะไรได้เท่ากับผู้ใหญ่จึงต้องใช้เวลา และความอดทนอย่างมากในการฝึกหัดอบรมเด็ก

9. มีความขยันเอาใจใส่ต่อหน้าที่ ไม่เบื่อง่ายในการทำงาน ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ไม่ดูดาบขยันทำงานให้สำเร็จไปด้วยดี

10. มีความซื่อสัตย์ สุจริตและซื่อตรงต่อหน้าที่ของตน ซื่อตรงต่อผู้อื่นซึ่งเป็นแบบอย่างให้เด็กประพฤติตาม

11. มีความยุติธรรมและตัดสินใจดี ครูผู้สอนจะต้องมีความยุติธรรมเป็นอย่างดีเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ วางตนเป็นกลาง รู้จักเหตุผล ตัดสินปัญหาตามเหตุและผล สามารถตัดสินใจกระทำสิ่งที่แก้ปัญหาได้

12. มีความเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก เด็กเล็ก ๆ ยังต้องการการควบคุมดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ครูควรให้ความอบอุ่นแก่เด็กเสมือนคนในครอบครัวของเด็กเอง สิ่งนี้จะเป็นเครื่องช่วยให้เด็กอยากมาโรงเรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กในวัยระยะ 5 – 6 ปี และสามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กได้

13. มีความชอบในศิลปะ ครูสอนเด็กเล็กจึงควรมีความสามารถในการวาดภาพ ร้องเพลงได้ ทำการฝีมือได้ เล่นดนตรีได้ สิ่งเหล่านี้จะช่วยในการสอนเด็กได้เป็นอย่างดี

14. มีสุขภาพดี ครูควรรักษาสุขภาพให้แข็งแรง ยิ่งอยู่กับเด็กมากเท่าใดครูจะต้องระวังในเรื่องสุขภาพให้มาก เพราะจะต้องพูดจะต้องเคลื่อนไหวอยู่เสมอบางทีก็เล่นกับเด็กด้วย

15. มีความคล่องแคล่ว ว่องไว การอยู่กับเด็กเล็กซึ่งซุกซน และเคลื่อนไหวอยู่เสมอ นั้นครูเด็กเล็กจึงควรคล่องแคล่วว่องไว กระฉับกระเฉง สามารถติดตามเด็กได้ทัน

ครูอนุบาลนอกจากจะต้องรู้ในบทบาทของตนเองแล้ว ยังจะต้องรู้ถึงหน้าที่ตนเองด้วย (น้อมฤดี จงพฤษะ และคณะ 2518 : 230) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ครูอนุบาลว่า

ครูควรจะได้รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคน ได้รู้จักชื่อ นามสกุล และประวัติสั้น ๆ เกี่ยวกับครอบครัวของเด็กเพื่อจะช่วยให้เด็กรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญและอบอุ่นใจยิ่งขึ้นที่ครูสนใจเรื่องส่วนตัวของตัว ครูควรเอาใจใส่เด็ก ๆ ทุกคน และให้ความสนใจแต่ละคนพร้อมกัน จัดที่นั่งให้เหมาะสมและแนะนำให้รู้จักกัน มีการปฐมนิเทศเกี่ยวกับสถานที่ ข้อบังคับที่เด็กพอจะทำได้ โดยไม่ขึงคับใจในระยะแรก รวมทั้งแนะนำเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในโรงเรียนด้วย

อรุณี หรดาล (2536 : 23 - 28) ได้กล่าวถึง คุณสมบัติและหน้าที่ความรับผิดชอบครูอนุบาล ดังกล่าวข้างต้นไว้ ดังนี้

ครูประจำชั้น บุคคลที่จะเป็นครูประจำชั้นเด็กปฐมวัย ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ และจัดสภาพแวดล้อมรวมทั้งบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กอายุ 3 – 6 ปี

คุณสมบัติ บุคคลที่จะเป็นครูประจำชั้นเด็กปฐมวัยต้องได้รับการศึกษาหรือผ่านการอบรม เพื่อที่จะเป็นครูเด็กเล็กต้องมีความรู้ด้านปฐมวัย ศึกษาพัฒนาการเด็กและมีคุณสมบัติตามที่ หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด นอกจากนี้บุคคลที่เป็นครูประจำชั้นเด็กปฐมวัยต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะ ไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น รวมทั้งสามารถกระทำความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก บุคลากรและผู้ปกครองได้

หน้าที่และความรับผิดชอบ ครูประจำชั้นเด็กปฐมวัย มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. วางแผนการสอนและดำเนินการสอนได้อย่างสอดคล้องกับนโยบายและปรัชญาของ สถานศึกษาปฐมวัย
2. จัดกิจกรรมประสบการณ์ให้สนองตอบต่อความต้องการ ความสนใจแบบการเรียนรู้ และลักษณะพิเศษของเด็กแต่ละคน
3. ปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา และฐานะ เศรษฐกิจทางสังคมของครอบครัว
4. ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้บทบาทของตนเองในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม
5. รับผิดชอบในการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
6. รับผิดชอบร่วมกับบุคลากรอื่น ๆ ในการดูแลความสะอาดและเก็บสิ่งของต่าง ๆ ในห้องเรียนให้เข้าที่ในตอนเช้าก่อนเริ่มกิจกรรมและตอนเย็นหลังเลิกกิจกรรม
7. เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง รวมทั้งวางแผนจัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร
8. มอบหมายงานให้ครูพี่เลี้ยงหรือผู้ช่วยได้อย่างเหมาะสม
9. ติดต่อและสื่อสารกับผู้ปกครองเด็กได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
10. จัดประชุมผู้ปกครองเกี่ยวกับการปรับตัวของเด็กขณะอยู่สถานศึกษา และพฤติกรรม การแสดงออกของเด็กในชั้นเรียน
11. วัดและประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง
12. เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

ครูผู้ช่วย ครูผู้ช่วยมีหน้าที่รับผิดชอบในการช่วยเหลือครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ครูผู้ช่วย หมายถึง บุคคลที่อยู่ในระหว่างการเตรียมตัวที่จะเป็นครูเด็กเล็กต่อไป ดังนั้น จึงต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับครูตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด นอกจากนี้ครูผู้ช่วยต้องเป็นผู้ที่มีลักษณะเป็นมิตร อ่อนน้อม เข้าใจ ไวต่อความรู้สึก และความต้องการของคนอื่นสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กอย่างเต็มใจและกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานเพื่อสนองตอบต่อปรัชญาการศึกษาของสถานศึกษาปฐมวัย

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. ช่วยครูประจำชั้นวางแผนการสอน และจัดกิจกรรมประจำวันตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ช่วยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน จัดมุมความสนใจ รวมทั้งจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ตามที่ครูประจำชั้นมอบหมาย
3. ช่วยดูแลความเรียบร้อยของห้องเรียนเมื่อครูประจำชั้นไม่อยู่
4. ช่วยดูแลทำความสะอาดห้องเรียนและเก็บของเข้าที่ให้เรียบร้อย
5. ช่วยครูในเรื่องต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
6. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์และขยันหมั่นเพียรปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
7. เข้าร่วมประชุมบุคลากรทุกครั้ง พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาปฐมวัย
8. เข้าร่วมหรือเป็นสมาชิกของสมาคมหรือชมรมที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาวิชาการด้านการปฐมวัยศึกษา

9. ดูแลงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

พนักงานขับรถ บุคคลที่จะดำรงตำแหน่งนี้มีหน้าที่รับผิดชอบในการขับรถดูแลรักษาความสะอาดรถ รวมทั้งซ่อมแซมบำรุงรักษา และตรวจสภาพรถให้พร้อมจะใช้งานได้ตลอดเวลา

คุณสมบัติ ของบุคคลในตำแหน่งนี้ต้องมีใบอนุญาตขับรถ และได้รับการฝึกอบรมจากกรมการขนส่งทางบกหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่จัดขึ้น ต้องเป็นบุคคลที่มีกิริยามารยาทดี มีความรอบคอบระมัดระวัง สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กรวมทั้งการดูแลเด็กได้เป็นอย่างดี

หน้าที่และความรับผิดชอบ พนักงานขับรถมีหน้าที่รับผิดชอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ขับรถรับ – ส่งเด็กด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ
2. ดูแลรักษาความสะอาดรถทุกวัน
3. ซ่อมแซม บำรุงรักษา รวมทั้งตรวจสอบสภาพรถให้พร้อมที่จะใช้งานได้อย่างปลอดภัย
4. นำรถไปตรวจสภาพตามระยะเวลาที่กำหนด

5. ช่วยครูดูแลความปลอดภัยให้เด็ก ขณะขับและลงรถ และตรวจสอบจำนวนเด็กที่ขึ้นรถในแต่ละวัน

6. รับผิดชอบงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า ครูและบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการให้คำแนะนำดูแลเด็กตลอดจนจัดกิจกรรม และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เด็กเจริญเติบโตมีพัฒนาการที่ดี สามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

การจัดการศึกษาแก่เด็กในลักษณะโดย้อมขึ้นอยู่กับผู้ปกครองไม่น้อย ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนจึงมีความจำเป็นมากที่สุดที่โรงเรียนต้องจัดทำ ซึ่งการกระทำมีหลายลักษณะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522 : 15) ได้เสนอวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. ครูไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้ทราบสภาพของครอบครัวสร้างความคุ้นเคยกับผู้ปกครองและตัวเด็กตลอดจนสัมภาษณ์สมาชิกอื่น ๆ ของครอบครัว
2. ผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียน ควรทำตอนนำเด็กมาฝากใหม่ ๆ เพราะเด็กยังไม่คุ้นกับโรงเรียน และการชักนำให้เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น
3. การสนทนาทางโทรศัพท์ การปรึกษากันทางโทรศัพท์ สามารถขดเชยการเยี่ยมเยียนได้อย่างน้อยก็ทำให้สองฝ่ายรับฟังปัญหาของกันและกัน
4. การพบปะเยี่ยมเยียนโดยไม่ได้ตั้งใจ ตอนเข้าพอมแม่มาส่งเด็กและพบครูโดยบังเอิญอาจทำให้ครูทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กด้วย
5. จัดให้มีการอภิปรายกลุ่มผู้ปกครอง และครูอาจารย์อาจจัดให้มีการพบปะกันเป็นครั้งคราว เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ความเข้าใจอันดีก็จะเกิดขึ้น
6. เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ครูควรปรึกษาว่าผู้ปกครองคนใดที่มีพรสวรรค์ด้านไหน ครูอาจเชิญมาแสดงความสามารถนั้น ๆ ที่โรงเรียน เช่น การเขียนการ์ตูน การเล่านิทาน การเล่นดนตรี ฯลฯ เพื่อเป็นการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลให้บรรลุเป้าหมายเพื่อพัฒนาเด็กไปในแนวทางที่ถูกต้องตามหลักวิชาการนั้น สิ่งหนึ่งที่นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะเกื้อหนุนในการดำเนินงานประสบผลสำเร็จคือ ความร่วมมือของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับอนุบาล จะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ถ้าสามารถจัดให้เชื่อมโยงและสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูของครอบครัวให้มากที่สุด กล่าวคือเด็กในโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เมื่อได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน

เป็นแรงเสริมทางบ้านด้วยจะนำเด็กไปสู่สัมฤทธิ์ผลที่พึงประสงค์ เป็นต้นว่า มีพัฒนาการทางสังคมดี มีสุขภาพจิตดีและเรียนได้อย่างมีความสุข นอกจากสาเหตุของการล้มเหลวของการศึกษาของเด็กนั้น ไม่ว่าจะเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ การตกซ้ำชั้น หรืออื่น ๆ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2536 : 234) ได้กล่าวถึง ความสำคัญและคุณค่าสายสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนไว้ว่า เด็กมีความผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว พวกเขาต้องการความรักและความอบอุ่นจากครอบครัวเป็นอันดับแรก ดังนั้นผู้ปกครองจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อชีวิตของเด็กในระดับปฐมวัยเป็นอย่างมาก ซึ่งความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการประชาสัมพันธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กนั้น จะต้องดำเนินการบนรากฐานของความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่าง

การส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก

1. เชิญชวนให้ผู้ปกครอง เข้าร่วมกิจกรรมของห้องเรียน การเป็นอาสาสมัครช่วยสอนในห้อง ได้แก่ ช่วยสอนภาษาอังกฤษ สอนทำอาหาร นิทาน การเป็นอาสาสมัครร่วมพาเด็กไปทัศนศึกษา

2. เชิญชวนผู้ปกครองและชุมชนร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ วันที่มีการแสดง ในวันที่ปิดภาคเรียน วันสำคัญทางศาสนา วันพ่อ วันแม่ วันตามเทศกาลต่าง ๆ

3. การเชิญผู้ปกครองหรือบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่มีความรู้ความชำนาญมาเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับเด็ก

4. การเชิญชวนให้ผู้ปกครองหรือชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องเรียนหรือโรงเรียน จัดซ่อมแซมหรือตกแต่งโรงเรียน ตลอดจนอุปกรณ์การเรียนการสอน ซ่อมแซมหนังสือที่ฉีกขาด ม้านั่งที่ชำรุด

5. การติดต่อประสานงานให้ผู้ปกครอง หรือชุมชนอนุเคราะห์อุปกรณ์ หรือเชื้อเพลิงสถานที่ในการขยายประสบการณ์ของเด็ก เช่น นำวัสดุเหลือใช้มาให้เด็กทำกิจกรรมให้เด็กนำอุปกรณ์เล็ก ๆ น้อย ๆ จากบ้านมาทำกิจกรรมที่โรงเรียน ให้เด็กเข้าชมสถานีนอานามัย เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อชีวิตของเด็กในระดับปฐมวัยเป็นอย่างมาก ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนจึงมีความจำเป็นมากที่สุดที่โรงเรียนต้องจัดทำเพราะความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม และบรรลุตามความต้องการของโรงเรียนกับผู้ปกครองในการจัดการศึกษา

จากที่กล่าวมาการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเกี่ยวกับงานทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักเรียน ด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองจัดเป็นงานที่สำคัญอย่างมาก เพราะ

เป็นงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ต้องการการดูแลอย่างทั่วถึงมากกว่าวัยอื่น โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยขึ้นเพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เลี้ยงดูเด็กใช้เป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และเพื่อให้สถานศึกษาและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานเดียวกัน และเพื่อสร้างเสริมให้เด็กปฐมวัยได้เติบโต และมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเหมาะสมกับวัยเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : คำนำ)

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยไว้ดังนี้คือ การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

จุดหมายของหลักสูตรสำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง
3. มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
10. มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

คุณลักษณะตามวัย เป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้น ๆ ผู้จัดการศึกษาจำเป็นจะต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3 – 5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการพัฒนาเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการพัฒนาจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ หรือแพทย์เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขได้ทันเวลาที่

สาระการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ใช้เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งนี้สาระการเรียนรู้ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ความรู้สำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี จะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก บุคคลและสถานที่ที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กที่เด็กมีโอกาสใกล้ชิดหรือมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันและเป็นสิ่งที่เด็กสนใจ จะไม่เน้นเนื้อหาการท่องจำ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะหรือกระบวนการจำเป็นต้องบูรณาการทักษะ ทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับเด็ก เช่น ทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะทางสังคม ทักษะการคิด ทักษะการใช้ภาษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ขณะเดียวกันควรปลูกฝังให้เด็กเกิดเจตคติที่ดี มีค่านิยมที่พึงประสงค์ เช่น ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รักการเรียนรู้ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และมีคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวัยเป็นต้น

ผู้จัดการศึกษาอาจนำสาระการเรียนรู้มาจัดในลักษณะหน่วยการสอนแบบบูรณาการ หรือเลือกใช้วิธีการที่สอดคล้องกับปรัชญาและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย สาระการเรียนรู้กำหนดเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. **ประสบการณ์สำคัญ** ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเด็กทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาช่วยให้เด็กเกิดทักษะที่สำคัญสำหรับสร้างองค์ความรู้ โดยให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ สิ่งของ บุคคลต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ไปพร้อมกันด้วยประสบการณ์สำคัญมีดังนี้

1.1 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่

1.1.1 การทรงตัวและการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่

1.1.2 การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก

1.1.3 การรักษาสภาพ

1.1.4 การรักษาความปลอดภัย

1.2 ประสิทธิภาพสำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ได้แก่

1.2.1 คนตรี

1.2.2 สุนทรียภาพ

1.2.3 การเล่น

1.2.4 คุณธรรม จริยธรรม

1.3 ประสิทธิภาพสำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ได้แก่การเรียนรู้ทางสังคม

1.4 ประสิทธิภาพสำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่

1.4.1 การคิด

1.4.2 การใช้ภาษา

1.4.3 การสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบ

1.4.4 จำนวน

1.4.5 มิติสัมพันธ์ (พื้นที่ / ระยะ)

1.4.6 เวลา

2. สารที่ควรรู้ สารที่ควรรู้เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ ความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญที่ระบุไว้ข้างต้น ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก สารที่เด็กอายุ 3 – 5 ปี ควรรู้ มีดังนี้

2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่าง หน้าตา รู้จักอวัยวะต่าง ๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาด ปลอดภัย เรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองคนเดียว หรือกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และแสดงมารยาทที่ดี

2.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรได้มีโอกาสรู้จักและรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือมีโอกาสใกล้ชิด และมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

2.3 ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรจะได้เรียนรู้สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของโลกที่แวดล้อมเด็กตามธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล กลางวัน กลางคืน ฯลฯ

2.4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรจะได้รู้จักสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ผิวสัมผัส ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ และการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 39)

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า หลักสูตรที่เหมาะสมจะช่วยพัฒนาเด็กในทุกด้าน ทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา แต่ควรอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิม ดังนั้น โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญในการจัดหลักสูตรการศึกษาให้เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการของเด็กในแต่ละชั้น โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้ลงมือกระทำ และค้นพบได้ด้วยตัวเองเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ดวงใจ ตระกูลช่าง (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดบริการนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลแยมส์อาด ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดบริการนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลแยมส์อาด โดยมีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการจัดกิจกรรมแนะแนวผู้ปกครอง ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน และด้านการจัดการรักษาความปลอดภัยแก่นักเรียน การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดบริการนักเรียนปรากฏว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับวุฒิการศึกษาและระดับรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการบริการนักเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เขาวรัตน์ โทณผลีน (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนมากที่สุด คือ

1. ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ โรงเรียนมีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
2. ปัจจัยด้านบทบาทของครูปฐมวัย ได้แก่ ครูมีกริยา ท่าทาง การพูดจาต่อนักเรียนเหมาะสม
3. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้าน
4. ปัจจัยด้านการบริหารโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมีการอบรมสั่งสอน โดยส่งเสริมกิริยามารยาท และจริยธรรมที่ดีให้กับนักเรียน

5. ปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน อาคารสถานที่ ได้แก่ โรงเรียนมีการดูแลรักษาความสะอาดของอาคารสถานที่ เช่น ห้องน้ำ ห้องเรียน ห้องนอน ห้องอาหาร ตามลำดับ และส่วนปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการเรียน ได้แก่ อัตราค่าธรรมเนียมการเรียนต่าง ๆ ตามความเหมาะสมเป็นเกณฑ์การตัดสินใจของผู้ปกครองน้อยกว่าปัจจัยอื่น ๆ

วศิน ปาลเดชพงศ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อโรงเรียนอนุบาลเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลก้องหล้า ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุดปริญญาตรีและประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 – 40,000 บาท และตัดสินใจส่งบุตร – ธิดา เข้าเรียนเพราะสถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน และผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นวิชาการ ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้
 2. จัดมุมการเรียนต่าง ๆ ขึ้นในห้องเรียน สภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก
 3. จัดหาครูที่มีอายุระหว่าง 20 – 40 ปี และควรผ่านการอบรม หรือศึกษาด้านอนุบาลมาโดยเฉพาะ และจัดหาพี่เลี้ยงให้กับเด็กในแต่ละชั้นเรียน
 4. รายงานผลพัฒนาการเด็กทุกครั้ง โดยติดต่อกับผู้ปกครองทั้งทางจดหมายและโทรศัพท์
- ผู้ปกครองนักเรียนมีความต้องการ ให้โรงเรียนดำเนินการดังนี้

จัดให้มีอุปกรณ์และสื่อการสอนต่าง ๆ เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนมีสิ่งแวดล้อมที่ศิโรมรื่น มีห้องเฉพาะวิชาต่าง ๆ ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องเรียน และมีสถานที่ตั้งอยู่ในชุมชนการคมนาคมสะดวก มีการพบปะสังสรรค์ผู้ปกครองและโรงเรียนปีละ 1 ครั้ง

นภาพรณ อุณาภูล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาล ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีความต้องการ สวัสดิภาพของนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอมในโรงเรียน ด้านสนามเด็กเล่น ด้านรถโรงเรียน ด้านสวัสดิศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน และผลรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีสวัสดิภาพของรถโรงเรียนเป็นความต้องการอันดับแรก

วาม ดุลยากร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลต่อการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบวรจวงรัตน์ จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการดำเนินการจัดการเรียนการสอนควรเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยต้องการให้เน้นวิชาการในระดับอนุบาลปีที่ 3 เพื่อเตรียมขึ้นชั้นประถมปีที่ 1 และ

ควรมีการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กอนุบาล คุณลักษณะของนักเรียนของโรงเรียนทุกด้าน เน้นครูอนุบาลต้องจบสาขาเอกอนุบาลโดยเฉพาะ ครูอนุบาลควรมีเมตตากรุณาและรับเด็ก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ควรมีการประชุมพบปะผู้ปกครองให้มากขึ้น และสภาพห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ การถ่ายเทอากาศดี มีลมพัดผ่าน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เน้นความปลอดภัย สะอาด และมีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

วิชชุดา งามปลอด (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาในระดับอนุบาล ดังนี้

1. ด้านการจัดประสบการณ์และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คาดหวังให้เน้นการเตรียมความพร้อม เพื่อการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาโดยเสริมให้กล้าแสดงออก และมีทักษะในการติดต่อกับผู้อื่น การให้การบ้านควรให้ทุกวันเป็นการคิดตัวเลข คิดพยัญชนะ เสริมทักษะทางคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษเน้นคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต

2. ด้านครูผู้สอนคาดหวังให้ครูเอาใจใส่ต่อเด็ก มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก กรณีที่เด็กมีปัญหาด้านการเรียน ครูควรเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียน ระดับการศึกษาของครูไม่จำเป็นต้องสาขานุบาล แต่มีความสามารถด้านสอนได้หรือผ่านการอบรมด้านอนุบาล และเมื่อเด็กเลื่อนชั้นควรให้ครูคนใหม่ประจำชั้น

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน คาดหวังให้ใช้สื่อประเภทเสริมความพร้อมทางคณิตศาสตร์และกิจกรรมอื่น โรงเรียนควรจัดหาสื่อเองมากกว่าที่จะให้ผู้ปกครองช่วยเหลือ

4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม คาดหวังให้มีห้องเรียนที่สะอาดถูกสุขลักษณะ อากาศถ่ายเทสะดวก มีเครื่องเล่นสนามไว้ในที่ที่เหมาะสม

5. ด้านการอำนวยความสะดวกและบริการอื่น ๆ คาดหวังให้มีการจัดบริการอาหารว่างและอาหารกลางวันให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการ อาคารเรียนอนุบาลควรเป็นเอกเทศแยกจากอาคารอื่น โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วมชมกิจกรรมของนักเรียน

6. ด้านการประเมินผลคาดหวังให้ทำการประเมินผลเดือนละครั้ง โดยใช้วิธีการตรวจผลงานเด็ก และการสังเกตและนำผลการประเมินไปพัฒนาเด็กให้ดีขึ้น

อัมพรศรี เอี่ยมตระกูล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกในงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับคะแนน

เฉลี่ยคือ งานอาคารสถานที่งานบุคลากร ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานกิจการนักเรียน งานธุรการการเงิน และงานวิชาการ

สุดารัตน์ แซ่ชี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพรับจ้าง ผู้ปกครองส่วนใหญ่คาดหวังในเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอนมุ่งพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เพื่อให้เด็กมีความพร้อมเพื่อศึกษาต่อไปในระดับชั้นประถม ครูอนุบาลเป็นผู้ที่ทำให้เด็กเกิดความรักและไว้วางใจมากที่สุด สื่อการเรียนการสอนควรมีความปลอดภัย สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเหมาะสมกับเด็กอนุบาล ห้องเรียนมีบรรยากาศและมีแสงสว่างเพียงพอ ครูต้องแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบสม่ำเสมอ และมีการเอาใจใส่ความปลอดภัยในการรับส่งนักเรียน

ทิพย์ภาพร งอยหล้า (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการจัดการอนุบาลศึกษาของโรงเรียนเอกชน ปีการศึกษา 2542 จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า มีปัญหาในด้านการประเมินผลมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร (แนวจัดประสบการณ์) และด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับผู้ปกครอง ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัย และด้านอาหารและบริการ ส่วนปัญหาที่มีความริบด่วนที่ต้องการแก้ไขในแต่ละด้าน มีดังนี้ ครูดูแลเด็กและพูดกับเด็กไม่ทั่วถึง สื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กมีจำนวนไม่เพียงพอ โรงเรียนไม่ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนไม่สามารถคัดเลือกครูที่มีวุฒิการศึกษาและความสามารถได้ตรงกับความต้องการ การจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูทำได้ไม่ทั่วถึง การจัดเก็บเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียนยังไม่เป็นระบบ ขาดครูที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการสอน การจัดบริเวณและอาคารสถานที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา โรงเรียนขาดความเอาใจใส่ในเรื่องความสะอาดของห้องน้ำ ห้องส้วม ผู้ปกครองไม่ทราบรายการอาหารที่โรงเรียนจัดให้ในแต่ละวัน และขาดความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาในระดับอนุบาล ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการดำเนินการจัดการเรียนการสอนควรเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ด้านอาคารสถานที่และการจัดสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองส่วนใหญ่เลือกโรงเรียนที่มีบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ปลอดภัย ห้องเรียนที่มีความสะอาดมีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก ด้านคุณลักษณะครู ผู้ปกครองส่วนใหญ่เลือกโรงเรียนที่ผู้บริหารมีบุคลิกดี มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล

มุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียน ครูมีความรู้ความสามารถในการสอน มีความเอาใจใส่ ต่อความปลอดภัยของนักเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

ไวท์ (White 1991 : 2020 - A) ได้ศึกษาความคาดหวังจากเด็กอายุ 4 ขวบ ของครู : การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ซึ่งต้องการศึกษาความคาดหวังจากเด็กอายุ 4 ขวบ ของครู 3 คน กับเด็ก อายุ 4 ขวบ 48 คน โดยการสังเกตและสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จากครูเป็นการจัดลำดับของนักเรียน ประเภทของนักเรียน ผลการประเมินการเรียนประจำปี และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการเปรียบเทียบ ผลการศึกษาพบสิ่งต่อไปนี้ ความคาดหวังในตัวเด็กทางด้านพฤติกรรมกรเรียนของครู สังเกตจาก

1. ลักษณะการติดต่อรหว่างครูกับนักเรียน
2. การแก้ปัญหาพฤติกรรม
3. รูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
4. การแก้ไขพฤติกรรมของครูโดยคำพูดทางสังคมและทางร่างกาย
5. การมอบภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้เด็ก

จากพฤติกรรมของครูทั้ง 3 คน ไม่นำไปสู่คุณลักษณะของนักเรียนซึ่งมี 4 ประเภท คือ นักเรียนที่ครูชอบ ครูไม่ชอบ ครูติดต้อเป็นครั้งคราว และนักเรียนที่ครูไม่ติดต่อด้วยเลย แต่อย่างไร ก็ตามนักเรียนแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะเหมือน ๆ กัน ทำให้ความคาดหวังในตัวเด็กของครูแตกต่าง ออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับ

1. พื้นฐานของเด็ก
2. ครอบครัวของเด็ก
3. บุคลิกภาพ
4. ทักษะทางสังคม
5. ความมั่นใจในความสามารถของตนเอง

ในระยะแรกของการศึกษา ครูแบ่งเด็กตามอายุได้ 3 ห้อง จากนั้นก็สอนเด็กตามความสามารถตามกลุ่ม พบว่า ความสามารถทางการพูดของเด็กแตกต่างกัน บางคนอธิบายความเข้าใจ ของตนเองไม่ได้ บางคนเข้าใจกฎเกณฑ์และความคาดหวังของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองได้ดี

ลาร์กิน (Larkin 1992 : 397 - A) ได้ศึกษาเรื่องผู้บริหารโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มุมมองเกี่ยวกับภาวะผู้นำในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบาย เกี่ยวกับความคาดหวังและความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนก่อนประถมศึกษาที่สัมพันธ์กับการจัด โครงสร้างของหน่วยงาน และประสบการณ์ที่ช่วยให้ผู้บริหารเหล่านั้นมีความเป็นผู้นำในการจัดการ ศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ส่วนใหญ่ในการเตรียมผู้นำและกำหนดนโยบาย

พร้อมกับรับรองความต้องการของผู้นำในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ทักษะความชำนาญ และความเป็นผู้นำผู้วิจัยเลือกศึกษาผู้บริหารโรงเรียนก่อนประถมศึกษาที่พึงประสงค์จะแสวงหากำไร จำนวน 16 คน ที่ในเขตเมืองบอสตัน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนก่อนประถมศึกษามีปัญหาพหุหน้าที่หลายอย่าง และมีงานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมากมาย ตั้งแต่งานดูแลรักษาความสะอาด การสื่อสารกับครู ผู้ปกครอง การบริหารบุคคล งบประมาณ การแสวงหาทางสนับสนุน และการพัฒนานักเรียน ซึ่งสัมพันธ์กับงบประมาณและการได้รับการสนับสนุน และพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนก่อนประถมศึกษาได้รับการฝึกอบรมทางการบริหารน้อยมาก ดังนั้น จึงอาศัยประสบการณ์จากการเรียนและประสบการณ์ส่วนตัว ทำให้เรียนรู้แบบลองผิดลองถูก แต่ส่วนใหญ่ผู้บริหารเหล่านี้เคยเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียนมาก่อน ลักษณะการบริหารจึงเป็นแบบการมีส่วนร่วมในกิจกรรม และผู้บริหารที่เป็นสตรีมักมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจ และการตอบสนองความต้องการของเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ผู้บริหารขาดเพื่อนในองค์กร แต่ก็โชคดีที่มีรองผู้อำนวยการช่วยแก้ปัญหาที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนภายในโรงเรียน โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูในโรงเรียน

มาร์นี (Marni อ้างถึงใน วคิน ปาลเดชพงศ์ 2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการอนุบาลศึกษา และสร้างเครื่องมือสำหรับประเมินโรงเรียนอนุบาลศึกษาขึ้น แบ่งเป็น 3 ภาค คือ

ภาคที่ 1 ประวัติความเป็นมาของอนุบาลศึกษาในอินเดีย เรื่องสำคัญที่เน้นในภาคนี้ ได้แก่ สุขอนามัย โภชนาการ และการศึกษาของเด็ก

ภาคที่ 2 คู่มือการใช้แบบประเมินโรงเรียนอนุบาล

ภาคที่ 3 แบบประเมินโรงเรียนอนุบาล

มาร์นี (Marni) ได้เสนอแนะผู้ที่ควบคุมดูแลการอนุบาลศึกษาและผู้ใช้แบบประเมินโรงเรียนอนุบาลศึกษา ดังนี้

1. แนะนำครูให้เลือกและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจ และวัยของเด็ก
2. ประเมินผลด้านการดูแลรักษาอาคารสถานที่ของโรงเรียน
3. ตั้งหน่วยประสานงานระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง รัฐบาล สมาคม และชุมชนต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสวัสดิภาพของเด็ก

แบบประเมินครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ คือ อาคารสถานที่ ครู นักเรียน การจัดกิจกรรมของนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง และฐานะทางการเงินของโรงเรียน การประเมินแต่ละหัวข้อจะแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ย ปานกลาง ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แบบประเมินนี้จะให้ผู้ควบคุมดูแลการจัดอนุบาลเป็นผู้ประเมิน

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการศึกษา
ระดับอนุบาลผู้ปกครองให้ความสำคัญในด้านนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน และผู้บริหาร
ต้องมีความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยมีการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพ มีการสื่อสารกับครู
และผู้ปกครอง ให้ความสนใจในการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพเพื่อ
การพัฒนาเด็กต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยสถาบันเพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน โดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 - 3 ในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ปีการศึกษา 2546 จำนวน 135 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนเสริมปัญญาอนุบาล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และอาชีพของผู้ปกครอง ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาอนุบาล มีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน จำนวน 40 ข้อ แบ่งเป็น

ด้านการจัดการเรียนการสอน	จำนวน 8 ข้อ
ด้านการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	จำนวน 8 ข้อ
ด้านการบริการนักเรียนบุคลากร	จำนวน 8 ข้อ
ด้านบุคลากร	จำนวน 8 ข้อ
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	จำนวน 8 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม สำหรับข้อคำถามใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนน ดังนี้

- คะแนน 5 แทน ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษามากที่สุด
 คะแนน 4 แทน ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษามาก
 คะแนน 3 แทน ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปานกลาง
 คะแนน 2 แทน ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาน้อย
 คะแนน 1 แทน ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่ต้องการให้โรงเรียนจัดให้เป็น

แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและถามแบบปลายเปิดประกอบกัน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราทางวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความเที่ยงเชิงเนื้อหาโดยวิธีการ IOC
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองกับประชากรวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมทั้งแบบสอบถามให้ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มประชากรทั้ง 3 ระดับ คือ อนุบาล 1 – 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 135 ฉบับ โดยส่งและรับคืนด้วยตนเองทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 ตามจำนวนแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสำรวจความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. แบบสำรวจความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา

1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาใน 5 ด้าน ด้วยค่า IOC (Index of Congruency) โดยใช้สูตร (สุวิมล ติรกันันท์ 2546 : 143 – 144)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

$\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตรสูตร สัมประสิทธิ์ อัลฟา (α) ของครอนบร็ค (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ 2545 : 131)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_x^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อของเครื่องมือวัด

S_x^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของเครื่องมือวัด

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ค่าร้อยละใช้วิเคราะห์สถานภาพของผู้ปกครอง

2 ค่าเฉลี่ย (μ) ใช้วิเคราะห์ระดับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา ใน 5 ด้าน ค่าเฉลี่ยประชากร (มัลลิกา บุณนาค 2539 : 73)

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ยประชากร

$\sum X_i$ แทน ผลรวมของกลุ่มประชากร

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มประชากร

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร ใช้วิเคราะห์การกระจายของข้อมูลจากการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา และการกระจายของข้อมูล โดยใช้สูตรความเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (α) มีสูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2541 : 64)

$$\alpha = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ X_i แทน คะแนนแต่ละตัว (เมื่อ $i = 1, 2, \dots, N$)

μ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มประชากร

4. ใช้เกณฑ์การแปลผล กำหนดคะแนนสำหรับแบบสอบถาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ประคอง กรรณสูตร 2542 : 204)

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง ความต้องการของผู้ปกครองน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง ความต้องการของผู้ปกครองน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง ความต้องการของผู้ปกครองปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง ความต้องการของผู้ปกครองมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง ความต้องการของผู้ปกครองมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด จำนวน 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และอาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่ต้องการให้โรงเรียนจัดให้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ข้อมูลสถานภาพของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ปีการศึกษา 2546 จากแบบสอบถามที่ได้รับ จำนวน 135 ฉบับ หรือร้อยละ 100 จำแนกสถานภาพของประชากรกลุ่มตัวอย่างได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	56	41.48
1.2 หญิง	79	58.52
รวม	135	100.00
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
2.1 ประถมศึกษา	29	21.48
2.2 มัธยมศึกษา	19	14.08
2.3 ประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา	28	20.74
2.4 ปริญญาตรี	57	42.22
2.5 สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.48
รวม	135	100.00
3. รายได้ของครอบครัว		
3.1 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	23	17.04
3.2 10,001 – 15,000 บาท	44	32.59
3.3 15,001 – 20,000 บาท	28	20.74
3.4 มากกว่า 20,001 บาทขึ้นไป	40	29.63
รวม	135	100.00
4. อาชีพ		
4.1 รับราชการ	9	6.67
4.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ	5	3.70
4.3 พนักงานบริษัท	48	35.56
4.4 รับจ้าง	32	23.70
4.5 ธุรกิจส่วนตัว (ค้าขายปลีก ขายส่ง)	38	28.15
4.6 แม่บ้าน	3	2.22
รวม	135	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าสถานภาพทั่วไปของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 58.52 และเพศชาย จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.48 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดจบการปริญญาตรี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 42.22 และต่ำสุดประถมศึกษาจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.48 ฐานะทางเศรษฐกิจรายได้รวมของ ครอบครัวต่อเดือนส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 32.59 และต่ำสุดมีรายได้ไม่น้อยหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.04 อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 35.56 ต่ำสุดมีอาชีพ แม่บ้าน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22

ตอนที่ 2 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล เสริมปัญญาพุดตาน

ผลการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตานโดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ในภาพรวม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา
พุดตาน ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวม

ความต้องการของผู้ปกครอง	μ	σ	ระดับ
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.37	.45	มาก
2. ด้านการบริการนักเรียน	4.26	.52	มาก
3. ด้านบุคลากร	4.42	.49	มาก
4. ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	4.22	.62	มาก
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	3.91	.64	มาก
รวม	4.23	.44	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตานทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากทั้ง 5 ด้าน ($\mu = 4.42 - 3.91$) และเมื่อจัดระดับความต้องการ พบว่า ความต้องการด้านบุคลากรอยู่ระดับสูงสุด ($\mu = 4.42$) รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.37$) ด้านที่มีความต้องการลำดับต่ำสุดคือด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ($\mu = 3.91$)

การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองจำแนกรายด้านและรายชื่อได้ ดังตารางที่ 3 - 6

ตารางที่ 3 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา
พุดตานด้านการจัดการเรียนการสอน

ความต้องการของผู้ปกครอง	μ	σ	ระดับ
1. มีการจัดประสบการณ์มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเจริญเติบโตทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	4.55	.56	มาก
2. มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	4.21	.67	มาก
3. มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนกล้าแสดงออก	4.28	.69	มาก
4. มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนใช้ภาษาในการพูดได้อย่างถูกต้อง	4.47	.63	มาก
5. มีจัดประสบการณ์มุ่งเน้นให้นักเรียน อ่าน เขียน และคิด คำนวณ	4.58	.58	มากที่สุด
6. มีการจัดกิจกรรมมุ่งเน้นให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้	4.15	.67	มาก
7. มีการมุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณธรรม และจริยธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต	4.27	.78	มาก
8. มีการฝึกนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง	4.47	.57	มาก
รวม	4.37	.45	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ในภาพรวมความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในเรื่องการจัดประสบการณ์มุ่งเน้นให้นักเรียน อ่าน เขียน และคิดคำนวณ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$) รองลงมาคือการจัดประสบการณ์มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ($\mu = 4.55$) ข้อที่มีความต้องการลำดับต่ำสุดคือมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ($\mu = 4.21$)

ตารางที่ 4 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา
พุดตานด้านการจัดอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม

ความต้องการของผู้ปกครอง	μ	σ	ระดับ
1. อาคารเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยมีพื้นที่เพียงพอกับการทำกิจกรรม	4.42	.73	มาก
2. ห้องเรียนสะอาดถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่างเพียงพอ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	4.46	.69	มาก
3. จัดห้องเรียนได้สวยงาม โต๊ะเรียน เก้าอี้ มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก และมีความปลอดภัย	3.91	.84	มาก
4. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนภายในเป็นระเบียบ สวยงาม และร่มรื่น	4.13	.78	มาก
5. เครื่องเล่นสนามมีเพียงพอ และปลอดภัย	4.07	.89	มาก
6. มีเครื่องเล่นทั้งในบริเวณที่ร่ม และกลางแจ้ง	4.21	.76	มาก
7. บริเวณโรงเรียนสะอาดมีที่ทิ้งขยะถูกสุขลักษณะ	4.23	.71	มาก
8. ห้องน้ำ ห้องส้วม สุขภัณฑ์เหมาะสมกับเด็กและถูกสุขลักษณะ ไม่อยู่ไกลจากห้องเรียน	4.38	.67	มาก
รวม	4.22	.62	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ในภาพรวมความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในเรื่องห้องเรียนสะอาดถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่างเพียงพอมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกมีความต้องการอยู่ในระดับสูงกว่าทุกข้อ ($\mu = 4.46$) รองลงมาเรื่องอาคารเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยมีพื้นที่เพียงพอกับการทำกิจกรรม ($\mu = 4.42$) ข้อที่มีความต้องการลำดับต่ำสุดคือจัดห้องเรียนได้สวยงาม โต๊ะเรียนเก้าอี้ มีขนาดเหมาะสม กับเด็ก และมีความปลอดภัย ($\mu = 3.91$)

ตารางที่ 5 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา
พุดตานด้านการบริการนักเรียน

ความต้องการของผู้ปกครอง	μ	σ	ระดับ
1. บริการอาหารเสริม และอาหารกลางวันมีความสะอาดตามหลักโภชนาการ และมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน	4.16	.80	มาก
2. จัดน้ำดื่มและภาชนะรองรับที่สะอาดมีปริมาณเพียงพอ	4.43	.64	มาก
3. จัดให้มีบริการสุขภาพ เช่น บริการตรวจสุขภาพและให้ภูมิคุ้มกันโรค การบันทึกสุขภาพให้กับนักเรียน	4.39	.72	มาก
4. มีการติดตามนักเรียนที่เจ็บป่วย ขาดเรียน	4.08	.77	มาก
5. จัดให้มีครูคอยดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง	4.22	.73	มาก
6. ให้คำปรึกษาและแนะนำในการศึกษาต่อในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.10	.78	มาก
7. จัดให้มีครูคอยดูแลความปลอดภัยขณะนักเรียนนั่งรถรับ - ส่งนักเรียน	4.47	.67	มาก
8. จัดสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีพัฒนาการช้า	4.27	.70	มาก
รวม	4.26	.52	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ในภาพรวมความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาด้านการบริการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าในเรื่องจัดให้มีครูคอยดูแลความปลอดภัยขณะนักเรียนนั่งรถรับ - ส่งนักเรียน มีความต้องการสูงกว่าทุกข้อ ($\mu = 4.47$) รองลงมาคือเรื่องการจัดน้ำดื่มและภาชนะรองรับที่สะอาดมีปริมาณเพียงพอ ($\mu = 4.43$) ข้อที่มีความต้องการลำดับต่ำสุดคือเรื่องมีการติดตามนักเรียนที่เจ็บป่วยขาดเรียน ($\mu = 4.08$)

ตารางที่ 6 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา
พุดตาน ด้านบุคลากร

ความต้องการของผู้ปกครอง	μ	σ	ระดับ
1. ผู้บริหารและครูมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ	4.50	.56	มากที่สุด
2. ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนมีความรับผิดชอบและดูแลเอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี	4.40	.66	มาก
3. ครูมีความอ่อนโยน พุดจาไพเราะเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก	4.50	.61	มากที่สุด
4. ครูมีมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย	4.49	.62	มาก
5. ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเข้าใจในธรรมชาติและความต้องการของเด็ก เอาใจใส่เด็กอย่างใกล้ชิด	4.47	.62	มาก
6. ครูควรมีบุคลิกภาพดี มีการแต่งกายที่เหมาะสม	4.20	.66	มาก
7. ภารโรงมีความรับผิดชอบในการดูแลความสะอาดทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.39	.70	มาก
8. พนักงานขับรถรับ - ส่ง นักเรียนมีความรับผิดชอบนักเรียนเรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง	4.40	.65	มาก
รวม	4.42	.49	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ในภาพรวมความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา ในด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องผู้บริหารและครูมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอและครูมีความอ่อนโยน พุดจาไพเราะเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็กมีความต้องการสูงกว่าทุกข้อ ($\mu = 4.50$) รองลงมาเรื่องครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย ($\mu = 4.49$) ข้อที่มีความต้องการลำดับต่ำสุด คือ ครูควรมีบุคลิกภาพดี มีการแต่งกายที่เหมาะสม ($\mu = 4.20$)

ตารางที่ 7 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา
พุดตาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

ความต้องการของผู้ปกครอง	μ	σ	ระดับ
1. โรงเรียนต้อนรับผู้ปกครองที่มาเยี่ยมด้วยความเต็มใจ และ ด้วยไมตรีจิตที่ดี	4.05	.83	มาก
2. โรงเรียนแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรายงานการดำเนินงานของโรงเรียน	4.23	.63	มาก
3. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยเหลือใน กิจกรรมของโรงเรียน	3.71	.90	มาก
4. โรงเรียนจัดแสดงผลงานของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ชื่นชม	4.07	.78	มาก
5. โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองเป็นวิทยากรในเรื่องที่ตนเองมี ความถนัด	3.43	.81	มาก
6. ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง	3.91	.79	มาก
7. ผู้บริหารมีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในเรื่องการ พัฒนาการศึกษา	4.07	.77	มาก
8. มีการจัดทำข่าวสารสุขภาพ อนามัยให้กับชุมชน และ ผู้ปกครอง	3.87	.90	มาก
รวม	3.91	.64	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ในภาพรวมความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า เรื่องโรงเรียนแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอเพื่อรายงานการดำเนิน
งานของโรงเรียน มี ความต้องการสูงกว่าทุกข้อ ($\mu = 4.23$) รองลงมาเรื่องโรงเรียนจัดแสดงผลงาน
ของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ชื่นชม และ ผู้บริหารมีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในเรื่องการพัฒน
การศึกษา ($\mu = 4.07$) ข้อที่มีความต้องการลำดับต่ำสุดคือโรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองเป็นวิทยากร
ในเรื่องที่ตนเองมีความถนัด ($\mu = 3.43$)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่ต้องการให้โรงเรียนพัฒนาเด็ก

การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่ต้องการให้โรงเรียนจัดเพิ่มในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน จากจำนวนผู้ปกครอง 135 คน ได้ผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนเน้นพัฒนาการด้าน

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง	จำนวน	ลำดับที่
1. เน้นวิชาการเพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ และการคิดคำนวณได้คล่อง	114	1
2. เน้นการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	105	2
3. เน้นการเตรียมความพร้อมควบคู่กับวิชาการ	52	3
4. เน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบเข้าเรียนต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เช่น การนำ หนังสือเตรียมสอบเข้าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มาสอนให้กับนักเรียน	48	4
5. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรกับทางโรงเรียน	16	5

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนเน้นวิชาการเพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ และการคิดคำนวณได้คล่อง รองลงมาคือ เน้นการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบเข้าเรียนต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ท่านต้องการให้โรงเรียนจัดขึ้น

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง	จำนวน	ลำดับที่
1. สอนคอมพิวเตอร์	113	1
2. การดูวีดิทัศน์เพื่อการศึกษาเช่น ภาษาอังกฤษ ธรรมชาติวิทยา เป็นต้น	73	2
3. สอนดนตรี	62	3
4. สอนว่ายน้ำ	61	4
5. การพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เช่น วัด สวนสัตว์ โบราณสถาน	59	5
6. สอนนาฏศิลป์	49	6

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์
ในด้านการสอนคอมพิวเตอร์ รองลงมาคือ การดูวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา เช่น ภาษาอังกฤษ
ธรรมชาติวิทยา และสอนดนตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาด้านทักษะ

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง	จำนวน	ลำดับที่
1. ทักษะการอ่านออกเขียนได้	116	1
2. ทักษะในการช่วยเหลือตนเอง	104	2
3. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ	71	3
4. ทักษะการคิดคำนวณ	67	4
5. ทักษะในการใช้เหตุผลทักษะการพูดติดต่อกับผู้อื่น	65	5
7. ทักษะการพูดติดต่อกับผู้อื่น	59	6
8. ทักษะเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อและสมรรถภาพของร่างกาย	56	7

จากตารางที่ 10 ผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาทักษะของเด็กในด้านการอ่าน
ออกเขียนได้ รองลงมาคือ ทักษะในการช่วยเหลือตนเองและมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนให้การบ้าน

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง	จำนวน	ลำดับที่
1. ควรให้การบ้านทุกวัน	97	1
2. ควรให้การบ้านในวันสุดสัปดาห์	25	2
3. ควรให้การบ้านวันเว้นวัน	24	3
4. ควรให้การบ้านสัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง	6	4
5. ไม่ควรให้การบ้านเลย	-	0

จากตารางที่ 11 ผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนจัดให้การบ้านกับนักเรียนทุกวันมา คือ ให้การบ้านในวันสุดสัปดาห์และควรให้การบ้านวันเว้นวัน ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ลักษณะของครูอนุบาลที่ท่านต้องการ

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง	จำนวน	ลำดับที่
1. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	111	1
2. มีความเข้าใจในการดูแลเป็นอย่างดี	107	2
3. เอาใจใส่นักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีทุกด้าน	101	3
4. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	98	4
5. มีความรักความเมตตา กรุณาต่อนักเรียน	97	5

จากตารางที่ 12 ผู้ปกครองมีความต้องการครูที่มีลักษณะมนุษยสัมพันธ์ดี รองลงมาคือ มีความเข้าใจในการดูแลเป็นอย่างดี และเอาใจใส่นักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีทุกด้าน ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง	จำนวน	ลำดับที่
1. ควรทำรายงานผลการพัฒนาความประพฤติของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ	7	1
2. อยากให้ครูสอนการพูดภาษาอังกฤษประจำวันทุก ๆ วัน	6	2
3. สอนภาษาจีน	5	3
4. มีกิจกรรมทัศนศึกษามากขึ้น	4	4
5. ครูต้องดูแลเอาใจใส่เรื่องการบริโภคอาหารของเด็กให้มากขึ้น	3	5
6. ทำหลังคาบังแดดในสนามเด็กเล่น	3	5
7. ควรให้รุ่นพี่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง	2	7
8. เด็ก อ.3 ควรเน้นวิชาการเพื่อเตรียมเข้าประถมปีที่ 1 มากกว่าการเล่นและนอน	2	7
9. โรงเรียนควรดูแลเรื่องความปลอดภัยให้มาก ๆ	2	7
10. อยากให้ครูเน้นพัฒนาการทั้ง 4 ด้านให้มากขึ้นและเป็นพิเศษ	1	10
11. ทุกอย่างดีแล้วขอให้คุณครูทำหน้าที่ให้ดีขึ้นต่อไป	1	10
12. โรงเรียนควรเน้นให้นักเรียนมีการแสดงออกให้มาก	1	10
13. จัดประชุมผู้ปกครองปีละ 2 ครั้ง	1	10

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน อนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน มีความต้องการสูงสุดคือการทำรายงานผลการพัฒนาความประพฤติของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ รองลงมาคือต้องการให้ครูสอนการพูดภาษาอังกฤษประจำวันทุกวัน และสอนภาษาจีน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะซึ่งจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา พุดตาน โดยรวมและแยกรายด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน ด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 - 3 ในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา พุดตาน จำนวนทั้งสิ้น 135 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตานเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา

ในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ใน 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน ด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่ต้องการให้โรงเรียนจัดให้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. หาค่าความถี่และค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปผู้ปกครอง
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ต่อการจัดการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมเป็นรายด้านและรายข้อ เกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้ซึ่งมี 5 ระดับ คือ ต้องการมากที่สุด ต้องการมาก ต้องการปานกลาง ต้องการน้อย และต้องการน้อยที่สุด
3. ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient)
4. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างความต้องการของผู้ปกครองกับวัตถุประสงค์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วยค่า IOC (Index of Congruence) โดยใช้สูตร $IOC = \frac{\sum R}{n}$

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ปกครองของโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง วุฒิการศึกษาสูงสุดจบระดับปริญญาตรี รองลงมาคือประถมศึกษาและประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา รายได้โดยรวมของครอบครัวอยู่ในช่วง 10,000 – 15,000 บาท รองลงมาคือมากกว่า 20,001 บาท ขึ้นไป และ 15,001 – 20,000 บาท อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท รองลงมาธุรกิจส่วนตัว (ค้าขายปลีก ขายส่ง) และรับจ้างตามลำดับ

2. ระดับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับความต้องการด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบริการนักเรียน ด้านการจัดอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาวิเคราะห์ระดับความต้องการของผู้ปกครองในแต่ละด้านพบว่า

2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ในภาพรวมผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการให้โรงเรียนมีการจัดประสบการณ์มุ่งเน้นให้นักเรียนอ่าน เขียน และคิดคำนวณได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือให้มีการจัดประสบการณ์มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเองและมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนใช้ภาษาในการพูดได้อย่างถูกต้องตามลำดับ

2.2 ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา พุดตาน ในภาพรวมผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่างเพียงพอ และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ อาคารเรียนต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยมีพื้นที่เพียงพอกับการทำกิจกรรมของนักเรียน และ ห้องน้ำ ห้องส้วม สุขภัณฑ์เหมาะสมกับเด็กและถูกสุขลักษณะ ไม่อยู่ไกลจากห้องเรียน ตามลำดับ

2.3 ด้านการบริการนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ในภาพรวม ผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ในเรื่องจัดให้มีครูคอยดูแลความปลอดภัยขณะนักเรียน นั่งรถรับ - ส่งนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือจัดให้มีน้ำดื่มและภาชนะรองรับที่สะอาดและมีปริมาณเพียงพอ และจัดให้มีบริการสุขภาพ เช่น บริการตรวจสุขภาพและให้ภูมิคุ้มกันโรค การบันทึกสุขภาพให้กับนักเรียน ตามลำดับ

2.4 ด้านบุคลากรของโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ในภาพรวมผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ในเรื่องผู้บริหารและครูมีการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ และครูมีความอ่อนโยน พุดจาไพเราะเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาครูควรมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย และครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเข้าใจในธรรมชาติและความต้องการของเด็ก เอาใจใส่เด็กอย่างใกล้ชิด ตามลำดับ

2.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา พุดตาน ในภาพรวมผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยต้องการให้โรงเรียนแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรายงานการดำเนินงานของโรงเรียน รองลงมาต้องการให้โรงเรียนจัดแสดงผลงานของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ชื่นชม และผู้บริหารมีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในเรื่องการพัฒนาการศึกษา

3. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่ต้องการให้โรงเรียนจัดเพิ่มในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ดังนี้

3.1 ด้านพัฒนาการ ผู้ปกครองต้องการเน้นให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ และคิดคำนวณได้คล่อง อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือเน้นการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบเข้าเรียนต่อในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เช่น การนำหนังสือเตรียมสอบเข้าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มาสอนให้กับนักเรียน ตามลำดับ

3.2 ด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ผู้ปกครองต้องการให้มีเรียนคอมพิวเตอร์ รองลงมาคือการดูวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา เช่น ภาษาอังกฤษ ธรรมชาติวิทยา และการเรียนดนตรี ตามลำดับ

3.3 ด้านทักษะ ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนมีทักษะการอ่านออกเขียนได้ รองลงมาคือ ทักษะการช่วยเหลือตนเอง และทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ตามลำดับ

3.4 ด้านการให้การบ้าน ผู้ปกครองต้องการให้การบ้านทุกวัน รองลงมาควรให้การบ้าน ในวันสุดสัปดาห์ และควรให้การบ้านวันเว้นวัน ตามลำดับ

3.5 ด้านลักษณะของครูอนุบาล ผู้ปกครองต้องการครูที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี รองลงมาคือ ความเอาใจใส่ในการดูแลนักเรียนเป็นอย่างดีและเอาใจใส่นักเรียนให้มีพัฒนาการทุกด้าน ตามลำดับ

3.6 ด้านข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนทำรายงานผลการพัฒนา ความประพฤติของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ รองลงมาอยากให้ครูสอนการพูดภาษาอังกฤษประจำ ทุกวัน และมีการสอนภาษาจีน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน มีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนมีการจัดประสบการณ์มุ่งเน้นให้นักเรียน อ่าน เขียน และคิดคำนวณ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ปกครองมีค่านิยมที่ว่าเด็กอ่านออก เขียนได้ ถือเป็นความภาคภูมิใจของผู้ปกครองที่ลูกมีความสามารถ และอีกส่วนหนึ่งคือผู้ปกครองต้องการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ที่ต้องมีการสอบแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิทยานิพนธ์ของฉันทนา เปียทอง (2541 : บทคัดย่อ) ที่ว่าผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งมีการส่งเสริมให้เด็กอ่านออกเขียนได้ และการคิดคำนวณเป็น

2. ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการห้องเรียนสะอาดถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่างเพียงพอมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีความต้องการสูงกว่าทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร อุณาภูล (2540 : 65) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองมีความต้องการให้ภายในอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องประกอบ มีอากาศถ่ายเทดี ไม่มีมดแมลง โดยมีความต้องการสูงที่สุดสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของพิชญา ลิ้มเกียรติไพรัตน์ (2543 : 105) ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ แสงสว่าง และพัดลม การจัดสภาพอาคารเรียนมีความแข็งแรง สะอาดมีระเบียบเรียบร้อยเย็นตา แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก และมีบรรยากาศเสริมการเรียนรู้

3. ด้านการบริการนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการเรื่องจัดให้มีครูคอยดูแลความปลอดภัยขณะนักเรียนขณะนั่งรถรับ – ส่งนักเรียน มีความต้องการสูงมาก

เนื่องจากในปัจจุบันยานพาหนะมีเพิ่มขึ้นทุกวันทำให้การจราจรติดขัด เด็กต้องอยู่ในรถรับ-ส่งเป็นเวลานาน โดยเฉพาะเด็กอนุบาลมักจะอยู่ไม่นิ่ง ซึ่งอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการหยุดรถอย่างกะทันหัน หรือเปิดหน้าต่างประตูลงรถ หรือการขึ้นลงรถโดยไม่ระวัง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองมีความห่วงใยเป็นอย่างมากสอดคล้องกับนภาพร อุนากุล (2540 : 62) ที่ว่าผู้ปกครองมีความต้องการครูและคนขับรถ ดูแลความปลอดภัยของเด็กขณะอยู่ในรถและขึ้นลงรถ และจมนมอบเด็กให้ผู้ปกครอง

4. ด้านบุคลากร จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการ ผู้บริหารและครูมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ และ ครูควรมีความอ่อนโยน พุดจาไพเราะเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็กมีความต้องการสูงมาก ซึ่งสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของเชาวรัตน์ โทณผลีน (2539 : 88) ที่ว่าปัจจัยด้านบทบาทของครูปฐมวัย ได้แก่ ครูมีกิริยา ท่าทาง การพูดจาต่อนักเรียนเหมาะสม และสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของสุรสิทธิ์ แก้วใจ (2542 : บทคัดย่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองด้านคุณลักษณะของครู ได้แก่ ผู้บริหารมีบุคลิกดี มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์มุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียน และครูมีความรู้ความสามารถในการสอน มีความสามารถในการแก้ปัญหา

5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนมีความต้องการสูงมาก สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2540 : 81 - 82) ที่กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนทำได้หลายวิธีคือ การประชาสัมพันธ์ และการสื่อสาร เช่น การส่งเอกสารเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน การแจ้งข่าวมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสาร สร้างความเข้าใจ ก่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีระหว่างกัน ยังเป็นการลดความขัดแย้งในเรื่องของการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี เพราะผู้ปกครองจะเข้าใจวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ครูและโรงเรียนปฏิบัติ ตลอดจนเป็นการเผยแพร่การดำเนินงานของโรงเรียน

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัดให้ พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนเน้นพัฒนาการด้านวิชาการเพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ และกรคิดคำนวณได้คล่อง ซึ่งสอดคล้องกับพัชรี สอนแก้ว (2536 : 44) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองมักมุ่งหวังเกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่เด็กว่า เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนแล้ว เด็กควรอ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็นโดยเร็ว และในเรื่องการให้ที่บ้านผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนควรให้การบ้านทุกวัน และควรให้การบ้านการอ่านหนังสือ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนเน้นวิชาการ อาจเป็นเพราะเจตคติของผู้ปกครองส่วนใหญ่ในสังคมไทยที่ต้องการให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ ในเรื่องการสอนคอมพิวเตอร์ในระดับอนุบาล ผู้ปกครองมีความต้องการให้

เปิดสอนคอมพิวเตอร์ เนื่องจากในปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น และโรงเรียนต่าง ๆ เริ่มนำคอมพิวเตอร์มาจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานได้รับความรู้ก่อนไปเรียนต่อในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเรื่องคุณลักษณะของครูที่ผู้ปกครองต้องการ คือ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความเอาใจใส่ในการดูแลเด็กเป็นอย่างดี สอดคล้องกับพัชรี สนวนแก้ว (2536 : 33) ที่กล่าวว่า ครูปฐมวัยควรมีบุคลิกภาพดี มีใจรักและเมตตาเด็ก อ่อนโยนมีเมตตา ยิ้มแย้มแจ่มใส พูดจาไพเราะอ่อนหวาน เอาใจใส่เด็ก มีเทคนิคการสอนน่าสนใจ จะช่วยให้เด็กสนใจอยากรู้ อยากเห็นในสิ่งที่ครูสอน ด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนรายงานผลการพัฒนาความประพฤติของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางเพื่อมุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน เพื่อมุ่งเน้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ จากการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งในห้องเรียนและนอกสถานที่ เพื่อให้เด็กมีทักษะที่ดีต่อไปในอนาคตและตรงกับความต้องการของผู้ปกครองโดยจำแนกเป็นรายข้อ ดังนี้

1. โรงเรียนควรจัดหลักสูตรในการพัฒนาด้านสติปัญญา โดยจัดเป็นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้เด็กสามารถอ่าน เขียน และคิดคำนวณในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพของเด็กในแต่ละคน และควรจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์แบบเตรียมความพร้อมเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ไปพร้อมกัน
2. การพัฒนาด้านอาคารสถานที่ จัดห้องเรียนให้สะอาดและมีแสงสว่างเพียงพอ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก และมีมุมประสบการณ์ในเด็กได้เกิดการเรียนรู้ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคาร วัสดุอุปกรณ์ให้มีความมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัยสำหรับเด็กในการใช้ชีวิตประจำวันในโรงเรียน รวมทั้งการจัดการเรียนและการสอน มีเครื่องเล่นทั้งในร่มและกลางแจ้งอย่างเพียงพอ
3. การบริการนักเรียนควรจัดให้มีครูคอยดูแลความปลอดภัยของเด็กขณะอยู่ในรถ และระหว่างขึ้นและลงรถทั้งรับ - ส่ง จนมอบให้ผู้ปกครอง จัดให้มีน้ำดื่มและภาชนะรองรับน้ำที่สะอาด โดยจัดให้มีตามห้องเรียนเพื่อความสะดวกในการบริโภคของเด็ก ให้มีบริการตรวจสุขภาพ และให้ภูมิคุ้มกันโรค และมีการบันทึกสุขภาพของนักเรียน
4. ผู้บริหารและครูควรมีการอบรมพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีจิตสำนึกในการดูแลเอาใจใส่เด็ก พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับเด็กได้มีพัฒนาการที่ดี โดยให้ความเมตตาแก่นักเรียนได้อย่างเท่าเทียมกัน

5. การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง โดยมีการแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน มีการจัดแสดงผลงานของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ชื่นชม และให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสเข้ามาร่วมเป็นกรรมการในการดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนในการพัฒนาบุคลากร

1. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทางด้านการศึกษาระดับปริญญา
2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูได้ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน
3. โรงเรียนควรจัดให้มีสวัสดิการเพื่อให้เป็นขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยกับประชากรกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักเรียน และครู หรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงหาแนวทางที่ดีที่สุดสำหรับการพัฒนาโรงเรียนต่อไป
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป เพื่อหาผลความแตกต่างของความต้องการหรือความคิดเห็นในแต่ละกลุ่ม
3. ควรมีการวิจัยสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชนที่มีขนาดต่างกัน
4. ควรมีการทดลองให้ตัวแทนของผู้ปกครองเข้ามาเป็นกรรมการบริหารร่วมในคณะกรรมการบริหารโรงเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2535). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กมลาลำพูน. (2542) การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเด็กวัยก่อนอนุบาลเกี่ยวกับการจัดบริการดูแลเด็กวัยก่อนอนุบาลในโรงเรียนสาธิตของสถาบันราชภัฏ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กิตติมา ปรีดีดีล. (2546). การบริหารการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 (อายุ 3 – 6 ปี). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัมภณท์ จุนโท. (2543). "ปฏิรูปการศึกษาให้ได้ผล : จุดเริ่มต้นที่ผู้ปกครอง," วารสารวิชาการ. 3, 10 : 35 – 36.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. (2531). กำหนดมาตรฐานโรงเรียนอนุบาล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2531). ชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2542). "สภาพและผลการดำเนินงาน ที่คาดว่าจะปรากฏอยู่ในโรงเรียนที่มีคุณภาพ," ใน เอกสารเสริมคู่มือปฏิบัติงานตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2536). สุขภาพอนามัยสำหรับเด็กอนุบาล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2533). หลักการจัดอนุบาลศึกษา. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์.
- _____. (2536). เอกสารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2535). เอกสารชุดการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, สำนักบริหารงาน. (2546). เอกสารประกอบการประชุม สัมมนาผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เรื่อง การพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539). คู่มือการดำเนินงานอนุบาล 3 ขวบ.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2544). รายงานการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษา.

กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

_____. (2522). ผลงานการวิจัยการจัดศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์เจริญผล.

_____. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

พันธ์พิบลขิง.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2531). การจัดประสบการณ์และกิจกรรม

สำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.

_____. (2528). การดูแลและการให้การศึกษาเด็กก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

เจริญผล.

_____. (2529). ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่ม 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามเจริญ.

_____. (2544). "ปฏิรูปการเรียนรู้ : ทุกส่วนต้องปฏิรูปด้วยกัน," รายงานปฏิรูปการศึกษาไทย.

39 (15 มีนาคม 2544) : 1.

_____. (2522). ผลการวิจัยการจัดศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์สามเจริญ.

_____. (2526). "พัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก," ใน เอกสารชุดอบรมบุคลากรทางการศึกษา

ระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

_____. (2528). เอกสารชุดอบรมบุคลากรทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

หน่วยที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

โชติรส โสภณมณี. (2534). วิกฤตการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร

ในช่วงภาวะเศรษฐกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เชาวรัตน์ โทณผลิน. (2539). ปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน

เอกชน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ทิพย์ภาพร งอยเหล้า. (2543). ปัญหาการจัดการอนุบาลศึกษาของโรงเรียนเอกชน
ปีการศึกษา 2542 จังหวัดกาฬสินธุ์. ในรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นภาพรณ อุณากุล. (2540). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับสวัสดิภาพของ
นักเรียนในโรงเรียนอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิตยา ประพตกิจ. (2539) การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์.
- น้อมฤดี จงพยุหะ และคณะ. (2518). คู่มือการศึกษาและพัฒนาการเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ
: ศึกษาสัมพันธ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2539). วิธีทางสถิติสำหรับงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง การประเมินผลการ
เรียนรู้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุญเยี่ยม และ ราศรี ทองสวัสดิ์. (2527). "การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ระดับปฐมวัย," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับ
ปฐมวัย หน่วยที่ 1 - 6. (หน้า 73) นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เบญจา แสงมะลิ. (2527). "สื่อเพื่อจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย," ใน เอกสารการสอน
วิชาสื่อการสอนระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1 - 6. (หน้า 1 - 6) นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประคอง กรรณสูตร.(2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาพรณ เขียมสุภาษิต. (2528). ฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- พัชรี ลวนแก้ว. (2536). การแนะแนวผู้ปกครองเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- พิชญา ลิ้มเกียรติไพรัตน์. (2542). ทักษะของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
อนุบาลอริยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- เพ็ญศิริ จีระเดชากุล. (2533). ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

- พรพิมล แซ่ซี. (2540). **ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล เอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลโชคชัยลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- มัลลิกา บุญนา. (2539). **สถิติเพื่อการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ยุวดี กาญจน์ชฐิติ. (2529). **การจัดศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ : หนึ่งเจ็ด การพิมพ์.**
- เยาวนุช ทานาม. (2545). **การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสอนภาษาจีน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- เยาวภา เตชะคุปต์. (2525). **"ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนกับชุมชน," ใน เอกสารประกอบการสอน วิชาการ. (หน้า 411) กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- ราศรี ทองสวัสดิ์. (2529). **"การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาเด็กปฐมวัย," ใน เอกสารการสอบ ชุดวิชาการจัดศูนย์และโรงเรียนปฐมศึกษา. หน่วยที่ 1 – 6. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.**
- รัศมี ดันเจริญ. (2542). **การบริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย. โครงการตำราวิชาการราชภัฏ เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนม พรรษา 6 รอบ. โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.**
- วารุณี อัสวโกดิน. (2531). **ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนอนุบาลเอกชน ที่มุ่งจัดการศึกษาโดยเน้นวิชาการ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา คศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- วรรณาท รักสกุลไทย. (2537). **"นวัตกรรมและเทคโนโลยีประเภทหลักสูตร," ใน เอกสารการสอบ ชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1 - 6. (หน้า 167 – 170) นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**
- วคิน ปาลเดชพงศ์. (2539). **การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.**

- วัฒนา ปุณณฤทธิ์. (2542). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย. โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- วาม ดุลยากร. (2540). ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลต่อการจัดการเรียนที่พึงประสงค์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบวรจรัญณ์ จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิจิตร บุญยะโหดระ. (2527). สวัสดิศึกษาเพื่อสวัสดิภาพของประชาชน. กรุงเทพฯ : เศรษฐสตูดิโอ แอนด์ กราฟิค ดีไซน์ จำกัด.
- วิชชุดา งามปลอด. (2540). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรลธิธิ์ สฤชดีอภิกฤษ. (2542). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. (2544). เด็ดดอกไม้ยื่นกระเทียมถึงดวงดาว การปลูกฝังเด็กปฐมวัยรักสิ่งแวดล้อม. ในหนังสืองานวันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2538). แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- _____. (2545). ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนตามวิถีไทยที่ส่งผลต่อความพร้อมทางด้านการเรียนของเด็กปฐมวัยในชนบท. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุดารัตน์ แซ่ชี. (2542). ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรลธิธิ์ แก้วใจ. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมใจ ทิพย์ชัยเมธา. (2521). ความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียนในโรงเรียนละอออกุทิศ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนดุสิต.

- สมใจ ทิพย์ชัยเมธา. (2539). "แนวคิดและหลักการจัดประสบการณ์แก่เด็กปฐมวัย," ใน เอกสาร
การสอนชุดวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1 – 6.
พิมพ์ครั้งที่ 5 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เสริมวิทย์ ศุภเมธี. (2531). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. (อัดสำเนา)
- หน่วยศึกษานิเทศก์, คณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2546). คู่มือการจัดทำหลักสูตรสถาน
ศึกษาปฐมวัย. (อัดสำเนา)
- อารี ดันต์เจริญรัตน์. (2526). จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. พิษณุโลก : โครงการตำรา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- อารมณ สุวรรณपाल. (2537). "การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัย," ใน ประมวลสาระ
ชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 7 - 14. (หน้าที่ 118 –
137) นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. "การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาปฐมวัย," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 7 - 14. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- อมรชัย ดันติเมธ. (2537). ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 1 - 6.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อรุณี หรดาล. (2536). "ผู้ปกครองกับการจัดการปฐมวัยศึกษา" ในประมวล 3 ชุดวิชาหลักการ
และแนวคิดปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 7 - 1. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Bredkamp, S.and Coople,c (Eds). (1977). Developmentally Appropriate Practice in
Early Chidhood Programs. (Rev.ed) Washington,DC : National Association for
the Education of Young Children.
- Cronbach, Lee J. (1972). The dependability of Behavioral Measurements : Theory of
Generalizability for Scores and Profiles. New York : Willey.
- Larkin, Elizabeth. (1992). "The Preschool Administrator : Perspectives on Leadership
in Childhood Educational (Daycare)," Dissertation. Abstracts Internation.
53, 2 : 397 ; August.
- White Kimberly Ann. (1992). "Teacher Expectations for Four – Year – Old Children
Qualitative Analysis (Preschool Children)," Dissertattion Abstracts
International. 52, 6 : 2020 - A : December.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์ปรีชา	อรุณสวัสดิ์	ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร เขต 1
2. อาจารย์ช่อทิพย์	ภู่อารีย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุทธาราม
3. อาจารย์ลัดดา	อ่ำอาด	ผู้อำนวยการโรงเรียนอยู่เย็นวิทยา
4. อาจารย์ปวีณา	พลวิทย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสร้างสรรค์
5. อาจารย์ปรารณา	โอดตัปปะวงศ์	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดโคกขาม

ปศ.บส.0564.07/1/71

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงศิริบุญชัย
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

9 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายปรีชา อรุณสวัสดิ์ ศึกษาพิเศษ สพท.

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางสาววนิดา สีนลอมมา ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุทธสถาน ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุทธสถาน” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์	หลาบลามา	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี	เหมทานนท์	กรรมการควบคุม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีมงคล	เทพเรณู	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา)

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 521

โทรสาร 0-2890 2000 ต่อ 521

ที่ ศธ บส.0564.07/1/71

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

9 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการขอพิพม์ ภาวารีย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุทธาราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางสาววนิดา สีนลอมมา ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุทธตาน ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุทธตาน” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี	เหมทานนท์	กรรมการควบคุม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีมงคล	เทพเรณู	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา)

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 521

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 521 .

ที่ ศธ บส.0564.07/1/71

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงศิริบุญชัย
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

9 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวลัดดา อ่ำสอาด ผู้อำนวยการโรงเรียนอยู่เย็นวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางสาววนิดา สิ้นสอยมา ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ปัจจุบันกำลังทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน”
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี	เหมทานนท์	กรรมการควบคุม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีมงคล	เทพเรณู	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ
ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณ
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุราษฎร์ เศรษฐบุตร)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา)

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 521

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 521

ที่ ศธ บส.0564.07/1/71

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

9 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางปวีณา พลวิทย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสร้างสรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางสาวนิดา สีนลอยมว่า ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ปัจจุบันกำลังทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน”
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี	เหมทานนท์	กรรมการควบคุม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีมงคล	เทพเรณู	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ
ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณ
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. สราวุทธิ์ เศรษฐาจร)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา)

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 521

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 521

ที่ ศธ บส.0564.07/1/71

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิรยุรจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

9 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวปรารถนา โอตตบประวงศ์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดโคกขาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยนางสาววนิดา สิ้นลอมมา ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุทธาน ปัจจุบันกำลังทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุทธาน”
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี	เหมทานนท์	กรรมการควบคุม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีมงคล	เทพเรณู	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ
ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณ
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุราษฎร์ เศรษฐชูขจร)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

(การบริหารการศึกษา)

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 521

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 521

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง
ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน**

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านให้มากที่สุด

1. เพศ

- ☐ ชาย
- ☐ หญิง

2. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

- ☐ ประถมศึกษา
- ☐ มัธยมศึกษา
- ☐ ประกาศนียบัตร หรืออนุปริญญา
- ☐ปริญญาตรี
- ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

3. ฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้ของครอบครัวต่อเดือน)

- ☐ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท
- ☐ 10,001 – 15,000 บาท
- ☐ 15,001 – 20,000 บาท
- ☐ มากกว่า 20,001 บาท ขึ้นไป

4. อาชีพ

- ☐ รับราชการ
- ☐ รัฐวิสาหกิจ
- ☐ พนักงานบริษัท
- ☐ รับจ้าง
- ☐ ธุรกิจส่วนตัว (ค้าขายปลีก ขายส่ง)
- ☐ อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล เสริมปัญญาพุดตาน

คำอธิบาย ข้อความต่อไปนี้เป็นความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน
2. ด้านด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
3. ด้านการบริการนักเรียน
4. ด้านบุคลากร
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นว่า ท่านมีความต้องการในแต่ละข้อมากน้อยเพียงใด โดยทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความต้องการของท่าน

5	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความต้องการมาก
3	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
2	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
1	หมายถึง	มีความต้องการน้อยที่สุด

ข้อที่	ความต้องการของผู้ปกครอง	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดประสบการณ์มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเจริญเติบโตทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา					
2	มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์					
3	มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนกล้าแสดงออก					
4	มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนใช้ภาษาในการพูดได้อย่างถูกต้อง					
5	มีจัดประสบการณ์มุ่งเน้นให้นักเรียน อ่าน เขียน และคิดคำนวณ					
6	มีการจัดกิจกรรมมุ่งเน้นให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้					
7	มีการมุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณธรรม และจริยธรรม เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต					
8	มีการฝึกนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง					

ข้อที่	ความต้องการของผู้ปกครอง	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านการจัดอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม อาคารเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยมี พื้นที่เพียงพอกับการทำกิจกรรม					
2	ห้องเรียนสะอาดถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่าง เพียงพอมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก					
3	จัดห้องเรียนได้สวยงาม โต๊ะเรียน เก้าอี้ มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก และมีความปลอดภัย					
4	สภาพแวดล้อมของโรงเรียนภายในเป็นระเบียบ สวยงาม และร่มรื่น					
5	เครื่องเล่นสนามมีเพียงพอ และปลอดภัย					
6	มีเครื่องเล่นทั้งในบริเวณที่ร่ม และกลางแจ้ง					
7	บริเวณโรงเรียนสะอาดมีที่ทิ้งขยะถูกสุขลักษณะ					
8	ห้องน้ำ ห้องส้วม สุขาภัณฑ์เหมาะสมกับเด็ก และถูกสุขลักษณะ ไม่อยู่ไกลจากห้องเรียน					

ข้อที่	ความต้องการของผู้ปกครอง	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านการบริการนักเรียน บริการอาหารเสริม และอาหารกลางวันมีความสะอาดตามหลักโภชนาการ และมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน					
2	จัดน้ำดื่มและภาชนะรองรับที่สะอาดมีปริมาณเพียงพอ					
3	จัดให้มีบริการสุขภาพ เช่น บริการตรวจสุขภาพ และให้ภูมิคุ้มกันโรค การบันทึกสุขภาพให้กับนักเรียน					
4	มีการติดตามนักเรียนที่เจ็บป่วย ขาดเรียน					
5	จัดให้มีครูเวรคอยดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง					
6	ให้คำปรึกษา และแนะนำในการศึกษาต่อในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1					
7	จัดให้มีครูคอยดูแลความปลอดภัยขณะนักเรียนนั่งรถรับ – ส่ง นักเรียน					
8	จัดสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีพัฒนาการช้า					

ข้อที่	ความต้องการของผู้ปกครอง	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านบุคลากร ผู้บริหารและครูมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ					
2	ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนมีความรับผิดชอบ และดูแลเอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี					
3	ครูมีความอ่อนโยน พุดจาไพเราะเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก					
4	ครูมีมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย					
5	ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเข้าใจในธรรมชาติและความต้องการของเด็ก เอาใจใส่เด็กอย่างใกล้ชิด					
6	ครูควรมีบุคลิกภาพดี มีการแต่งกายที่เหมาะสม					
7	ภารโรงมีความรับผิดชอบในการดูแลความสะอาดทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
8	พนักงานขับรถรับ – ส่ง นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนเรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง					

ข้อที่	ความต้องการของผู้ปกครอง	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โรงเรียนต้อนรับผู้ปกครองที่มาเยี่ยมด้วยความเต็มใจ และด้วยไมตรีจิตที่ดี					
2	โรงเรียนแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอเพื่อรายงานการดำเนินงานของโรงเรียน					
3	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยเหลือในกิจกรรมของโรงเรียน					
4	โรงเรียนจัดแสดงผลงานของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ชื่นชม					
5	โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองเป็นวิทยากรในเรื่องที่ตนเองมีความถนัด					
6	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง					
7	ผู้บริหารมีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในเรื่องการพัฒนาศึกษา					
8	มีการจัดทำข่าวสารสุขภาพ อนามัยให้กับชุมชน และผู้ปกครอง					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้โรงเรียนจัดให้

1. ท่านต้องการให้โรงเรียนเน้นการพัฒนาเด็กในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ เน้นการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
 - ☐ เน้นวิชาการเพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ และการคิดคำนวณได้คล่อง
 - ☐ เน้นการเตรียมความพร้อมควบคู่กับวิชาการ
 - ☐ การเตรียมความพร้อมเพื่อสอบเข้าเรียนต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เช่น
การนำหนังสือเตรียมสอบเข้าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มาสอนให้กับนักเรียน
 - ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ในข้อใดที่ท่านต้องการให้โรงเรียนจัดขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ คอมพิวเตอร์
 - ☐ วาดน้ำ
 - ☐ ดนตรี
 - ☐ นาฏศิลป์
 - ☐ การดูวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา เช่น ภาษาอังกฤษ ธรรมชาติวิทยา เป็นต้น
 - ☐ การพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เช่นวัด สวนสัตว์ โบราณสถาน
 - ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. ทักษะที่ต้องการให้โรงเรียนจัดให้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ ทักษะการอ่านออกเขียนได้
 - ☐ ทักษะการคิดคำนวณ
 - ☐ ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
 - ☐ ทักษะการพูดติดต่อกับผู้อื่น
 - ☐ ทักษะเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อและสมรรถภาพของร่างกาย
 - ☐ ทักษะในการใช้เหตุผล
 - ☐ ทักษะในการช่วยเหลือตนเอง
 - ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. โรงเรียนควรให้การบ้านนักเรียนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ควรให้การบ้านทุกวัน
- ☐ ควรให้การบ้านวันเว้นวัน
- ☐ ควรให้การบ้านสัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง
- ☐ ควรให้การบ้านในวันสุดสัปดาห์
- ☐ ไม่ควรให้การบ้านเลย
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. ลักษณะครูอนุบาลที่ท่านต้องการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ มีมนุษยสัมพันธ์ดี
- ☐ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
- ☐ มีความเอาใจใส่ในการดูแลเป็นอย่างดี
- ☐ มีความรักความเมตตา กรุณาต่อนักเรียน
- ☐ เอาใจใส่นักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีทุกด้าน
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

6.1.....

6.2.

6.3.

6.4.

6.5.

6.6.

ภาคผนวก ค
ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

นางสาววนิดา สิ้นลอมมา

สถานที่เกิด

แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

74/79 ถนนนุฎมาภาศ แขวงบางค้อ เขตจอมทอง

กรุงเทพมหานคร

ตำแหน่งหน้าที่

ครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญาพุดตาน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2537

อนุปริญญาศิลปศาสตร

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. 2539

ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา